

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 1/2540

วันศุกร์ที่ 24 มกราคม 2540

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

- | | | | |
|------------------|--------------|--|---------------|
| 1. นายประวัฒน์ | อุตตะโมต | รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | ประธานกรรมการ |
| 2. นายกู้เกียรติ | สุวรรณลักษณ์ | ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) | กรรมการ |
| 3. นายยรรยง | พวงราช | ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์
(แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) | กรรมการ |
| 4. นายสุชาติ | ธรรมมงคล | หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย) | กรรมการ |
| 5. นายรัช | จาปะเกษตร | ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม) | กรรมการ |
| 6. นายทวีวงศ์ | เทียนเสรี | หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย กองกฎหมายและที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน) | กรรมการ |
| 7. นายจารุวัฒน์ | นุตเดชาพันธ์ | นักวิชาการสัตวบาล 6
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์) | กรรมการ |
| 8. นายวัฒนา | แก้วกำเนิด | รองอธิบดีกรมป่าไม้
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้) | กรรมการ |
| 9. นายกิจจา | ใจเย็น | รองอธิบดีกรมประมง
(แทนอธิบดีกรมประมง) | กรรมการ |
| 10. นายสมพงษ์ | ปองเกษม | อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน | กรรมการ |
| 11. นายปราโมทย์ | รักษาราชกูร์ | รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร) | กรรมการ |

12.	นายเชิดชัย พรหมแก้ว	นักวิชาการสหกรณ์ 6 (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
13.	นายธงไชย เพ็ชรรัตน์	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
14.	นายประชา เตร์ตัน	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องที่ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
15.	นายประพันธ์ ภูสุตแสง	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาสังคมเศรษฐกิจชนบท (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
16.	นายอรรถพร ทองประไพ	รองอธิบดีกรมที่ดิน (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
17.	นางกรรณิการ์ ชมชาญ	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมอาชีพ (แทนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
18.	นายอินทร์ศร ปิ่นขยัน	รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
19.	นางสาวจิราภา อุ่มมณฺษยชาติ	เจ้าหน้าที่จัดผลประโยชน์ 8 (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
20.	นายเอี่ยมบุญ ไกรฤกษ์	ผู้อำนวยการส่วนเศรษฐกิจ 2 (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
21.	นายเสนห์ ฉาวเกียรติ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองงานสินเชื่อ (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
22.	นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
23.	นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
24.	นายสนั่น จันตรี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25.	นายสมพงษ์ ล้วนทอง	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
26.	น.ส.ศุภศิริ อินทรสุขศรี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
27.	นายประทุม เฉลมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
28.	นายสุทธิพร จีระพันธุ์	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิบดีกรมบัญชีกลาง คีตราชการ
2. ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย
3. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
4. ศาสตราจารย์โสภณ ทองปาน
5. นายเคน บาฮูย
6. นายเทียน จงใจภักดี

ผู้เข้าร่วมประชุม

- | | | |
|------------------|---------------|---|
| 1. นายปิยะ | ปีตเตชะ | ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ |
| 2. นายวรเวทย์ | ธำรงรัฐลักษณะ | รองเลขาธิการ ส.ป.ก. |
| 3. นายคำธร | เชื้อสุวรรณ | ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก. |
| 4. นายฉันทลักษณะ | บุญยอังกูร | ผู้อำนวยการกองบริการกองทุนฯ ส.ป.ก. |
| 5. นายมานิชญ์ | อุวรากุล | ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. |
| 6. นายกิตติ | นุดาลัย | ผู้อำนวยการกองจัดการ ส.ป.ก. |
| 7. นายวิจิน | โชติตกุล | ผู้อำนวยการกองวิศวกรรม ส.ป.ก. |
| 8. นายไพโรจน์ | โลกนิยม | ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. |
| 9. นายสมศักดิ์ | โกสุวัฒน์ | ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. |
| 10. นายธนู | มีแสงเงิน | รักษาราชการแทนเลขาธิการกรม ส.ป.ก. |
| 11. ม.ร.ว.วรชัย | สุขสวัสดิ์ | ปฏิรูปที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี |
| 12. นายวรชาติ | ศรีเปารยะ | ปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต |
| 13. นายวีระ | อุบลชลเขตต์ | ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร |
| 14. นายชุมพล | วรรณะสาร | ผู้อำนวยการกองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน |
| 15. นางสาวณีย์ | วรพาณิชย์ | เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร |
| 16. นางรุณันท์ | พานิชโยชัย | เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร |
| 17. นางสาวกัญญา | อจิตโต | เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย |
| 18. นายถิอชัย | นิยมชาติ | เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง |
| 19. นางวิภาพร | ทิพยานนท์ | เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. |

20. นายสละ	กลั่นทอง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
21. นายจันทร์เทพ	เดชธีรพันธ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
22. นายวิทยา	ประจันตเสน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
23. นายสุเทพ	รอสุนเนิน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. นางวรวัลย์	ไควณิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. นายสุธี	บุญคง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นายวีระชัย	นาควินุลย์วงศ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายเทียมทัน	อุณหสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นางทิพวรรณ	เคาวางกูร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นายสาธิตต์	ธนรัตน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นายเอนก	สิทธิเสรีชน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นางสาวพจนา	เจิงกลิ่นจันทร์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นายพิชัย	ชินชัยพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นายสุเมธ	นามี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นางสาวฉวีวรรณ	ภู่อำชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
35. นางสาวสุรี	อุณกิตติ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นางอุไร	ธนานนท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นายอำนาจ	จิเมรส	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. ม.ล.สุรัชย์	สุประคิษฐ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นางชนบศรี	สรรค์คุณากร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นางเปรมจิต	สังข์พงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นายสรยุทธเสริญ	อัจจุตมานัส	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. นายปฎิญา	เหลื่องทองคำ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นายจักรกร	อินทร์ภิรมย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. นางกนกนันท์	นิลอนันต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นายพงษ์ทอง	แก้วรักษา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
46. นางสุดารา	ดิษฐากรณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
47. นางสาวพิมพ์พรรณ	อนันตเสรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
48. นายศรีโรจน์	จิรวัดน์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

49. นางสาวตรี	ชวนิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
50. นางอรวินท์	เลาहनันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
51. นางมะลิวัลย์	ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
52. นางสาวอชมา	ชิมรัมย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 9 .30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งต่อที่ประชุมว่าในฐานะมารับตำแหน่งใหม่และเป็นการประชุมครั้งแรก ยังไม่รู้จักท่านกรรมการทั้งหมด จึงขอความกรุณาท่านกรรมการช่วยแนะนำตัวก่อนแสดงความคิดเห็นด้วย และในการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินต่อไป จะยึดถือ ความถูกต้องและโปร่งใสให้มากที่สุด ไม่ต้องการเออองค์กรแห่งนี้เป็นประเด็นทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดโดยการแจกเอกสาร ส.ป.ก.4-01 ให้ผู้ยากไร้ตามแนวทางที่กฤษฎีกาศึกษาความ และสำหรับเป้าหมายของงานปฏิรูปที่ดินปี 2540 จะแจกเอกสาร ส.ป.ก.4-01 จำนวน 125,000 ฉบับ นั้น หากส่วนใดเกิดความผิดพลาดจะต้องนำมาทบทวน การแสดงเจตจำนงค์โปร่งใส เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเกิดความมั่นใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติซึ่งต้องลงไปรังวัด ไปพิสูจน์สิทธิ ไปสัมผัสกับประชาชนในพื้นที่ จึงควรให้ความมั่นใจกับผู้ปฏิบัติจริงนี้เพื่อที่งานจะได้ดำเนินต่อไปได้ด้วยดีในส่วนของเรื่องผิดพลาดที่ผ่านมา ไม่คิดใจและไม่รื้อฟื้นอีก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานปฏิรูปที่ดินต้องถือเอาคิดเป็นบทเรียน ซึ่งช่วยให้ทำงานได้ดีขึ้นต่อไปภายภาคหน้า สำหรับวันนี้มีวาระการประชุมหลายเรื่อง การพิจารณาจะพยายามวางตัวเป็นกลางให้มากที่สุด ไม่มีการชี้นำ ขอให้ท่านกรรมการได้ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เพื่อประโยชน์กับงานปฏิรูปที่ดิน ต่อไป

**ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 4/2539 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2539**

ส.ป.ก. ได้มีหนังสือที่ กษ 1201/ว.721 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 ส่งรายงานการประชุม คปก.ครั้งที่ 4/2539 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2539 ให้คณะกรรมการพิจารณาโดยขอให้แจ้งผลภายในวันที่ 3 ธันวาคม 2539 หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวถือว่าคณะกรรมการได้ให้การรับรองแล้ว

อนึ่ง ฝ่ายเลขานุการขอแก้ไขรายงานหน้า 38 คำขอซื้อ(2) เนื้อที่ 16,094 ไร่ ขอแก้ไขเป็น 16,904 ไร่

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

**เรื่องที่ 3.1 รายงานความก้าวหน้าของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ปีงบประมาณ 2540 (1 ตุลาคม 2539 - 31 ธันวาคม 2539)**

สรุปผลการดำเนินงานตามกิจกรรมหลัก ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. งานเตรียมการ

1.1 ตรวจสอบกันเขตป่าสมบูรณ์ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน เป้าหมายดำเนินการ เนื้อที่ 23.37 ล้านไร่ ดำเนินการได้ 3 จังหวัด คือ พังงา ระนอง และนครราชสีมา เนื้อที่รวม 201,208 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.86 ของเป้าหมายทั้งหมด จังหวัดอื่น ๆ ยังไม่มีผลการดำเนินงาน

1.2 การประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน เป้าหมาย 85 พื้นที่ เนื้อที่ 2.03 ล้านไร่ ขณะนี้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วดังนี้

(1) จัดทำแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา จำนวน 35 พื้นที่ เนื้อที่รวม 882,934 ไร่

(2) นำเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกา จำนวน 44 พื้นที่ เนื้อที่รวม 1.08 ล้านไร่

(3) นำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาร่าง พ.ร.ฎ. จำนวน 16 พื้นที่ เนื้อที่ รวม 119,845 ไร่

(4) คณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาร่าง พ.ร.ฎ.แล้วจำนวน 10 พื้นที่ เนื้อที่รวม 383,914 ไร่

2. งานจัดที่ดิน

2.1 ที่ดินของรัฐ

(1) ได้กำหนดเป้าหมายการสอบสวนสิทธิและกระจายสิทธิจำนวน 160,000 ราย ดำเนินการได้จำนวน 10,104 ราย เนื้อที่ 173,468 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.32 ของเป้าหมายทั้งหมด

(2) การมอบเอกสารสิทธิ ส.ป.ก.4-01 ได้กำหนดเป้าหมายจำนวน 125,000 ฉบับ ผลการดำเนินการได้ถึง มกราคม 2540 จำนวน 4,247 ฉบับ 3,658 ราย เนื้อที่ 61,247 ไร่ รายละเอียด แผนงานและผลงาน (1 ตุลาคม-31 ธันวาคม 2539) ตามตารางที่แนบในวาระการประชุม

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.2 รายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปีงบประมาณ 2539 (30 กันยายน 2539) และปีงบประมาณ 2540

1. ผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สิ้นสุดปีงบประมาณ 2539 ดังนี้

1.1 ฐานะเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ณ 30 กันยายน 2539

เม็ดเงินที่กระทรวงการคลัง ณ 30 กันยายน 2539 จำนวน 1,748.91 ล้านบาท โดยผูกพันส่วนกลาง 527.19 ล้านบาท ผูกพันที่จังหวัด 300.35 ล้านบาท และคงเหลือปราชญ์จากข้อผูกพัน ณ 30 กันยายน 2539 จำนวน 921.37 ล้านบาท

1.2 สรุปผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สิ้นสุดปีงบประมาณ 2539 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2539

1.2.1 งานซื้อที่ดินเอกชน อนุมัติตามอำนาจ ออก.คง. และคปจ. รวม 7 จังหวัด 660 แปลง เนื้อที่ 14,782.82 ไร่ (ร้อยละ 37 ของแผน) วงเงินสด 162.43 ล้านบาท (ร้อยละ 25 ของวงเงิน 660.00 ล้านบาท) การชำระราคาที่ดินปี 2539 จำนวน 7 จังหวัด 408 แปลง เนื้อที่ 9,254 ไร่ วงเงิน 93.49 ล้านบาท รวมชำระสะสมตั้งแต่ 2519-30 กันยายน 2539 เนื้อที่ 430,579.25 ไร่ วงเงิน 1,509.48 ล้านบาท แยกเป็นเงินสด 1,124.95 ล้านบาท พันธบัตร 384.53 ล้านบาท

1.2.2 สินเชื่อ อนุมัติให้แก่สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินฯ 23 สหกรณ์ วงเงิน 11.40 ล้านบาท (ร้อยละ 29 ของแผน) อนุมัติสินเชื่อรายตัว 2,852 ราย วงเงิน 45.48 ล้านบาท

1.2.3 จัดเก็บรายได้ ประเภทค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ค่าภาษีบำรุงท้องที่ เงินต้น ดอกเบี้ย รายได้และอื่น ๆ รวม 91.95 ล้านบาท (ร้อยละ 84 ของแผนรายรับ)

1.2.4 รายจ่ายขาด จำนวน 116.18 ล้านบาท (ร้อยละ 97 ของแผน)

2. ผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินปี 2540 (ตุลาคม-ธันวาคม 2539)

2.1 งานซื้อที่ดินเอกชน

อนุมัติตามอำนาจ ออกก.คง. รวม 1 จังหวัด 9 แปลง เนื้อที่ 239.22 ไร่ วงเงิน 3.21 ล้านบาท การชำระราคาที่ดินปี 2540 จำนวน 5 จังหวัด 62 แปลง เนื้อที่ 1,556.98 ไร่ วงเงิน 19.80 ล้านบาทรวมชำระสะสมตั้งแต่ปี 2519-31 ตุลาคม 2539 เนื้อที่ 432,143.70 ไร่ วงเงินทั้งสิ้น 1,529.60 ล้านบาท แยกเป็นเงินสด 1,145.07 ล้านบาท และพันธบัตร 384.53 ล้านบาท

2.2 สินเชื่อ อนุมัติให้แก่สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินฯ 13 สหกรณ์วงเงิน 6.50 ล้านบาท อนุมัติค่าชดเชยที่ดินเพื่อปรับปรุงสิทธิการถือครอง 3 ราย วงเงิน 0.38 ล้านบาท

2.3 งานจัดเก็บรายได้ ประเภทค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ค่าภาษีบำรุงท้องที่ เงินต้น ดอกเบี้ย รายได้ และอื่นๆ รวม 8.25 ล้านบาท

2.4 จัดทำสัญญาเช่า ดำเนินการแล้วในปี 2540 จำนวน 89 สัญญาเนื้อที่ 478.04 ไร่ รวม สัญญาเช่าที่ดินตั้งแต่ปี 2520-2539 จำนวน 15,079 สัญญา เนื้อที่ 246,902.78 ไร่ เฉลี่ยค่าเช่า ไร่ละ 89.76 บาท/ปี ส่วนสัญญาเช่าซื้อที่ดิน ปี 2540 ยังไม่ได้ดำเนินการ แต่มีแผนการทำสัญญาเช่าซื้อที่ดิน 8 จังหวัด เนื้อที่ 7,500 ไร่ สรุปสัญญาเช่าซื้อตั้งแต่ปี 2520-2539 จำนวน 9,273 สัญญา เนื้อที่ 144,581.86 ไร่ อัตราเฉลี่ยค่าเช่าซื้อไร่ละ 267.15 บาท/ปี

มติดณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.8 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน (กองทุนที่ดิน) ตั้งแต่ปี 2534-2539

ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2534-2539

1. ขึ้นทะเบียนผู้รับจ้างฯ ผลงานสะสม 42 จังหวัด 243 อำเภอ 52,326 ราย (ร้อยละ 73.68 และ 61.30 ของแผนตามลำดับ)

2. ซื่อที่ดิน จัดเกษตรกรเข้าทำประโยชน์และขายสินเชื่อกำที่ดินผลงานสะสมเนื้อที่ 26,622 ไร่ 2,498 ราย 917.93 ล้านบาท (ร้อยละ 0.16, 14.97 และ 37.60 ของแผนตามลำดับ)
3. ขายสินเชื่อกำประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลงานสะสมจำนวน 879 ราย 67.91 ล้านบาท (ร้อยละ 5.27 และ 3.34 ของแผนตามลำดับ)
4. ซื่อที่ดินเพื่อรอกการจัดสรรผลงานสะสมเนื้อที่ 10,036 ไร่ 175.73 ล้านบาท (ร้อยละ 24.50 ของแผน) จัดแล้วเนื้อที่ 461 ไร่ คงเหลือที่ดินรอกการจัดสรร 9,575 ไร่

รายได้-ค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ปี 2535-2539

1. รายได้ประกอบด้วย ดอกเบี้ยเงินกู้จากการปล่อยสินเชื่อ ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร และอื่น ๆ
2. ค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานสินเชื่อภาคสนาม จ่ายให้ ช.ก.ส. ในการบริการสินเชื่อแก่ เกษตรกร อัตราร้อยละ 3 ของต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ถาวรเฉลี่ย
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป ได้แก่ เงินเดือน ประโยชน์เพิ่มสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
ค่าใช้จ่ายในการจัดหาและพัฒนาที่ดิน ได้แก่ สำรวจสมรรถนะดิน สำรวจรังวัด ที่ดิน และวางแผนโครงการ เป็นต้น

สถานการณ์เงินกองทุนที่ดิน ณ 31 ตุลาคม 2539

รายรับจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร 1,600 ล้านบาท รับชำระหนี้ดอกเบี้ยเงินฝาก และรายได้อื่น ๆ 1,847.77 ล้านบาท

รายจ่ายหมุนเวียน (เงินกู้และค่าซื้อที่ดินล่วงหน้า) 1,160.58 ล้านบาท รายจ่ายขาด (ปัจจัยพื้นฐานและค่าดำเนินงานต่าง ๆ) 220.22 ล้านบาท รวมรายจ่ายทั้งสิ้น 1,380.80 ล้านบาท ยอดเงินคงเหลือ ณ 31 ตุลาคม 2539 จำนวน 466.97 ล้านบาท

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.4 การอนุมัติในหลักการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 ได้มีมติอนุมัติในหลักการแก้ไขระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 รวม 7 ข้อ โดยมอบให้คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบนำข้อ 7(2) และ ข้อ8(4)ไปพิจารณาตามที่ คปก.มีมติอนุมัติ บัดนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว ในการประชุมครั้งที่ 7/2539 วันที่ 18 ตุลาคม 2539 มีมติ ดังนี้

ข้อ 7(2) กรณีการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าเช่าเช่ากำหนดระยะเวลาการชำระคืนภายใน 25 ปี ซึ่งเป็นการขยายเวลาการชำระหนี้ คณะอนุกรรมการ เห็นควรให้แก้ไขตามร่างที่เสนอ

ข้อ 8(4) เรื่องหลักประกันในการกู้ยืม วัตถุประสงค์ที่ขอแก้ไข คือ ต้องการให้มีผู้ค้ำประกันน้อยลง คณะอนุกรรมการ พิจารณาแล้วได้แก้ไขถ้อยคำ ดังนี้ “ข้อ 8(4) มีเกษตรกรซึ่งมีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน มีจำนวนอย่างน้อย 3 คน เป็นผู้ค้ำประกันที่ร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ทั้งนี้ การให้กู้ยืมของผู้กู้และผู้ค้ำประกันแต่ละคนต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท ยกเว้นการกู้เพื่อค่าเช่าเช่าต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน 200,000 บาท”

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.5 การแจ้งข้อพิงทราบของผู้ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. 4-01

สืบเนื่องจาก ส.ป.ก. ได้จัดทำหนังสือเวียนถึงเกษตรกรผู้ได้รับเอกสาร ส.ป.ก.4-01 เรื่องข้อพิงทราบของผู้ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 โดยมีรายละเอียดให้เกษตรกรผู้ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ทราบถึงสิทธิและหน้าที่อันพึงปฏิบัติเมื่อได้ที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน ผลจากการเวียนหนังสือดังกล่าว จำนวน 470,777 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 15,599 ฉบับ และส.ป.ก.จะให้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบในเรื่องที่อยู่ของเกษตรกร เพื่อจัดส่งหนังสือเวียนดังกล่าวให้เกษตรกรต่อไป

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.6 แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่ง ส.ป.ก. ไม่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

ผลของการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทั้งอำเภอ ทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานตามกฎหมายอื่น ได้รับผลกระทบ เพราะเกิดความไม่ชัดเจนในข้อกำหนดเกี่ยวกับอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายอื่นในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงได้มีการหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกฎหมายอื่นในเขตปฏิรูปที่ดินพอสรุปได้ ดังนี้

1. เกี่ยวกับปัญหาการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ว่า กรมที่ดินยังมีอำนาจเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ราษฎรที่มีได้มีสค 1 หรือมิได้ปฏิบัติตามมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดินก่อนมีการกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินไม่ได้ และไม่ว่าที่ดินนั้นจะอยู่ในหรือนอกเขตดำเนินการของส.ป.ก.ก็ตาม

2. เกี่ยวกับอำนาจการจัดชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งแยกเป็น ชุมชนชนบทและชุมชนเมือง

การจัดการชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินถ้ามิได้เป็นการดำเนินการเพื่อการปฏิรูปที่ดินส.ป.ก. ไม่มีอำนาจดำเนินการได้ ส่วนการตั้งบ้านเรือนในลักษณะชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินแต่อยู่นอกเขตดำเนินการของส.ป.ก. และผู้อยู่อาศัยมีทั้งผู้ประกอบการอาชีพในทางเกษตรกรรมและผู้ที่มีได้ประกอบอาชีพในทางเกษตรกรรมหรือที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปที่ดิน การดูแลจัดการชุมชนในลักษณะนี้อยู่นอกเหนือวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินฯ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ไม่มีผลเป็นการลบล้างอำนาจที่กระทรวง ทบวง กรม เคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่นด้วย

จากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งส.ป.ก. ไม่มีอำนาจดำเนินการเช่น ชุมชนเมืองและพื้นที่นอกแผนดำเนินการของ ส.ป.ก. เหล่านี้อยู่ในความดูแลของ ส.ป.ก. แต่ขณะเดียวกันหน่วยงานอื่น ๆ ก็ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนที่จะดำเนินการได้ ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติทั้งของ ส.ป.ก. และหน่วยงานอื่น ที่จะเข้ามาดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดิน

ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน

ส.ป.ก.ได้ร่วมหารือกับกรมที่ดิน กรมป่าไม้ และกรมธนารักษ์ เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา และเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร ซึ่งสรุปแนวทางดำเนินการได้

2 ประการ คือ

1. พื้นที่ชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจดำเนินการของ ส.ป.ก. ตามกฎหมาย ส.ป.ก.จะส่งคืนหน่วยงานที่เป็นผู้ส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวให้ ส.ป.ก. เพื่อให้หน่วยงานนั้น ๆ นำไปดำเนินการตามกรอบของกฎหมายต่อไป

2. พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งส.ป.ก.ไม่มีแผนงานดำเนินการแต่ได้ประกาศเขตครอบคลุมไว้ทั้งอำเภอ พื้นที่ซึ่งอยู่นอกแผนงานของ ส.ป.ก.นี้ซึ่งมีไผ่เป็นป่าสงวนฯ หรือที่ราชพัสดุ แต่เป็นที่รกร้างว่างเปล่า กรมที่ดินจะร่วมกับ ส.ป.ก.แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่ดังกล่าว และจัดทำแผนที่เป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอขอเปลี่ยนแปลงเขตปฏิรูปที่ดินใหม่ ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหา การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังกล่าวข้างต้น

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.7 การขุมนุมคัดค้านการเก็บค่าเช่าที่ดินของรัฐ

ตามที่ได้มีเกษตรกรนัดขุมนุมคัดค้านการเก็บค่าเช่าที่ดินของรัฐ ที่โรงเรียนบ้านซับน้อยเหนือ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ประมาณ 2 พันคนเศษ สาเหตุที่ขุมนุมคัดค้านเนื่องจากการจัดเก็บค่าเช่าก่อให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจเจ้าของที่ดิน ทั้งๆที่ครอบครองที่ดินทำกินก่อนปี 2507

จากการขุมนุมดังกล่าวข้างต้น ส.ป.ก. ได้สั่งการให้มีการดำเนินการนิเทศเกษตรกร และทำข่าวเผยแพร่แก่เกษตรกร และให้มีกลยุทธ์ในการดำเนินการทำสัญญาเช่าและยึดถือแนวของกฎหมายตามมาตรา 30 แห่ง พ.ร.บ. ปฏิรูปที่ดินซึ่งกำหนดไว้ว่า ที่ดินที่ส.ป.ก. นำมาปฏิรูปต้องจัดให้เกษตรกรเช่า เช่าซื้อ

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 3.8 ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาการออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ของ ส.ป.ก. ภูเก็ต

ตามที่ ส.ป.ก. ภูเก็ตได้มอบเอกสาร ส.ป.ก.4-01 ให้แก่ราษฎร จำนวน 481 ราย 579 แปลง เนื้อที่ประมาณ 10,401-2-41 ไร่ ซึ่งต่อมา ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติแล้วปรากฏว่า ราษฎรที่มีคุณสมบัติถูกต้อง จำนวน 348 ราย อยู่ระหว่างการตรวจสอบเพิ่มเติม 112 ราย และถูกสั่งให้สันติวิธีหรืออุทกยกเลิกการคัดเลือกราย และถูกเพิกถอน ส.ป.ก. 4-01 จำนวน 21 ราย

ต่อมาได้มีราษฎรที่มีความไม่เข้าใจกระบวนการปฏิรูปที่ดินได้ส่งคืน ส.ป.ก.4-01 จำนวน 323 ราย 386 ฉบับ เนื้อที่ 6,733-0-25 ไร่ แต่หลังจากได้มีการชี้แจงซักซ้อมความเข้าใจกับราษฎรแล้ว มีผู้มาขอรับคืน ส.ป.ก.4-01 จำนวน 113 ราย 132 ฉบับ เนื้อที่ 1,915-0-94 ไร่

สำหรับการดำเนินงานในขณะนี้ ทาง ส.ป.ก.จังหวัดจะต้องสั่งให้บุคคลที่ครอบครองที่ดิน ซึ่งถูกคำสั่งให้สันติวิธีและเพิกถอน ส.ป.ก.4-01 แล้ว หรือกรณีที่ คปจ.ภูเก็ตมีมติยกเลิกการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ตลอดจนบริวาร ออกจากที่ดินภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ยินยอม จะดำเนินการฟ้องขับไล่ต่อไป และนำที่ดินนั้นมาจัดให้แก่เกษตรกรรายอื่น ตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบต่อไป

ในส่วนของเกษตรกรที่ตรวจสอบคุณสมบัติเพิ่มเติม จำนวน 112 รายนั้น จากการตรวจสอบเบื้องต้น พบว่าไม่เป็นเกษตรกรเนื่องจากมีอาชีพหลักอยู่แล้ว กล่าวคือ ประกอบธุรกิจการค้า จำนวน 57 ราย เป็นทนายความ 3 ราย มีภูมิลำเนาอยู่ต่างถิ่น จำนวน 26 ราย และมีที่ดินทำกินเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว 23 ราย ซึ่งอยู่ระหว่างเตรียมการนำเสนอ คปจ. ภูเก็ตพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ตามที่ ส.ป.ก.ได้รับรายงานว่ามีการก่อสร้างถนนคอนกรีต และถนนลูกรังรुकล้ำเข้ามาในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต ในพื้นที่โครงการปฏิรูปที่ดิน ป่าเทือกเขากมลา หมู่ 6 ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ตนั้น ส.ป.ก. ให้จัดส่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงแล้วปรากฏผลดังนี้

1. สายที่ 1 เป็นถนนลูกรังที่มีการดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลกมลา จึงได้ประสานงานชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการขออนุญาตใช้ที่ดินตามระเบียบ คปจ. ให้ถูกต้องโดยด่วนต่อไป

2. สายที่ 2 เป็นถนนคอนกรีตที่มีการดำเนินการโดยนายเจริญ ถาวรว่องวงศ์ซึ่ง คปจ.ภูเก็ตได้มีมติยกเลิกมติการอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว จึงไม่มีสิทธิดำเนินการใด ๆ ในที่ดิน ส.ป.ก. และได้เชิญนายเจริญฯ มาแจ้งให้ทราบแล้ว ขณะนี้ ส.ป.ก. ภูเก็ต

กำลังทำหนังสือแจ้งให้นายเจริญฯ ปฏิบัติตามหนังสือ ส.ป.ก.ที่ กษ 1205/10717 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2539 ข้อ ข. ต่อไป

3. สายที่ 3 เป็นการกรุยแนวถนนเดิมซึ่ง ส.ป.ก. ภูเก็ตกำลังติดตามตัวผู้ดำเนินการ ซึ่งในเบื้องต้นคาดว่าเป็นนายชาคริต ชาคริตานนท์ มาสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตามระเบียบ และกฎหมายต่อไป

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 4.1 ขออนุมัติกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2541

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้จัดทำร่างกรอบนโยบาย งบประมาณและเป้าหมายการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2541 ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ 2541 และประสานงานกับส่วนราชการอื่นที่มี บทบาทสนับสนุนงานปฏิรูปที่ดิน สรุปได้ดังนี้

1. สำรวจรังวัดที่ดิน 0.6 ล้านไร่ และมอบเอกสาร ส.ป.ก.4-01 ให้เกษตรกร 150,000 ฉบับ
2. ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกร 50,000 ราย
3. ตรวจสอบกันเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตาม ข้อตกลงเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 ระหว่างกรมป่าไม้ และ ส.ป.ก. 9.0 ล้านไร่
4. จัดซื้อที่ดินเพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่า เช่าซื้อ 30,000 ไร่
5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยก่อสร้างเส้นทางคมนาคม ประมาณ 916 กม. ปรับปรุงและซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม 1,500 กม. และก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในรูปแบบต่าง ๆ 735 แห่ง
6. พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งพัฒนาอาชีพในและนอกการเกษตร โดย เน้นการประสานงานให้ส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมดำเนินการพัฒนาร่วมกับการดำเนินการของ ส.ป.ก. ตลอดจนให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อต่างๆ โดยกำหนดเป้าหมายเกษตรกร ใน ปี 2541 ไว้ 13,500 ราย

7. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกต้นไม้ ในที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยเน้นการประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้เข้าดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดินร่วมกับการดำเนินการของ ส.ป.ก. รวม 138,000 ไร่รวมทั้งปลูกต้นไม้ตามแนวระหว่างเขตปฏิรูปที่ดินกับเขตอนุรักษ์ 600 กม.

8. ติดตามการทำให้ประโยชน์ของเกษตรกรที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน 100,000 ราย งบประมาณที่จะใช้ดำเนินการตามเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2541 ประกอบด้วย งบบริหาร งบปฏิบัติงานตามกิจกรรม และงบงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ รวมวงเงิน งบประมาณ 3,206.431 ล้านบาท

ส.ป.ก. ได้นำเสนอร่างกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2541 ต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามเอกสารแนบ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อเป็นแนวทางสำหรับ ส.ป.ก. ในการดำเนินการต่อไป

ประเด็นที่เสนอขอ ขออนุมัติกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน
ปีงบประมาณ 2541

มติคณะกรรมการ **อนุมัติตามที่เสนอ**

กรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมาย
การปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2541

กรอบนโยบายงบประมาณ ปีงบประมาณ 2541

1. ตรวจสอบกันเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
ออกจากเขตที่จะทำการปฏิรูปที่ดินตามข้อตกลงเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 ระหว่างกรมป่าไม้และ
ส.ป.ก.
2. สำรวจรังวัดและจัดที่ดินของรัฐ โดยเน้นพื้นที่ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เพื่อให้
สมบูรณ์เป็นแปลง ๆ ไป รวมทั้งจัดให้เกษตรกรเช่าในที่ดินของรัฐ
3. จัดซื้อที่ดินเอกชนเพื่อช่วยเหลือผู้เช่าและผู้ไม่มีที่ดินทำกิน
4. พัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้จัดเกษตรกรเข้าทำประโยชน์
และมอบเอกสาร ส.ป.ก.4-01 แล้ว
5. พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรรวมทั้งพัฒนาอาชีพในและนอกการเกษตร ให้การ
สนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อต่าง ๆ
6. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกต้นไม้ในที่ดิน ที่ได้รับการปฏิรูปที่ดินเพื่อฟื้นฟูสภาพ
แวดล้อมรวมทั้งปลูกต้นไม้เป็นแนวระหว่างเขตปฏิรูปที่ดินกับเขตอนุรักษ์
7. ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
อย่างทั่วถึง

เป้าหมายการปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2541

การปฏิรูปที่ดินในปีงบประมาณ 2541 ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ 4 กลุ่มกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเตรียมการปฏิรูปที่ดิน กิจกรรมสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน และกิจกรรมพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมในลักษณะงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ ซึ่งเป็นงานต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2540 จำนวน 7 งาน/โครงการ โดยมีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. กิจกรรมเตรียมการปฏิรูปที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)
1. ตรวจสอบกันเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตที่จะ ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อตกลงเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 ระหว่างกรมป่าไม้และ ส.ป.ก.	ล้านไร่	9.0	4.043
2. สำรวจพื้นที่และจัดทำรายละเอียดของอนุมัติ คปก. เพื่อประกาศเขตปฏิรูปที่ดินและขยายเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	40	0.944
3. จัดทำโครงการปฏิรูปที่ดิน	โครงการ	6	0.340
4. ทำแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน	ล้านไร่	2.0	0.884
5. นิเทศงานปฏิรูปที่ดิน	ล้านไร่	2.0	0.713
6. สำรวจวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่และปักหลักเขตโครงการ	ล้านไร่	6.0	111.540
7. สำรวจจุดบังคับภาพถ่ายทางอากาศ	ล้านไร่	1.0	17.600
8. สร้างระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์ครอบคลุมพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	10	0.120

2. กิจกรรมสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)
1. สำรวจรังวัดการถือครองที่ดินของรัฐ	ล้านไร่	0.6	33.030
2. สอบสวนสิทธิครอบครองที่ดิน เจริญกระจายสิทธิฯ	ราย	86,500	20.988
	ล้านไร่	1.6	
3. มอบเอกสาร ส.ป.ก.4-01 ให้เกษตรกร	ฉบับ	150,000	1.280
4. ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรที่ได้รับเอกสาร ส.ป.ก.4-01 เพิ่มเติม	ราย	50,000	1.352
5. จัดให้เกษตรกรเช่าที่ดินของรัฐ	ราย	250,000	0.570
6. จัดซื้อที่ดินเอกชน (กองทุนปฏิรูปที่ดิน ฯ)	ไร่	30,000	579.000
7. จัดทำสัญญาเช่า/เช่าซื้อที่ดินเอกชน	ไร่	25,000	0.057
8. สำรวจรังวัดเฉพาะราย	ไร่	1,000,000	60.610
9. สำรวจรังวัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเอกชนเพื่อให้ เกษตรกรเช่า	แปลง	4,000	
10. รวม/แบ่งแยกโฉนด/น.ส.3 หรือเปลี่ยน น.ส.3 เป็นโฉนดที่ดินในที่ดินเอกชน	ไร่	25,000	5.424
11. ติดตามการทำประ โยชน์ในที่ดินของเกษตรกร	ราย	100,000	1.622
12. ขดเชยการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดิน	ไร่	20,000	100.000

8. กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)
1. ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม (จ้างเหมา)			
1.1) ถนนลาดยาง	กม.	154.70	329.511
1.2) ถนนลูกรัง	กม.	761.20	305.045
1.3) สะพาน คสล.	เมตร	249	12.948
1.4) อาคารระบายน้ำ (Box Culvert)	แห่ง	48	23.376
2. ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม (ดำเนินการเอง)	กม.	879.00	130.233
3. ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม (ดำเนินการเอง)	กม.	621.00	33.785
4. ก่อสร้างแหล่งน้ำ (จ้างเหมา)			
4.1) สระเก็บน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค	แห่ง	45	14.184
4.2) บ่อบาดาล	บ่อ	599	84.867
4.3) บ่อน้ำตื้น	บ่อ	38	0.509
4.4) ฝาย	แห่ง	3	3.258
5. ปรับปรุงแหล่งน้ำ (จ้างเหมา)			
5.1) ขุดลอกคลอง	กม.	58.104	7.454
5.2) ขุดลอกแหล่งน้ำ	แห่ง	50	25.000
6. ก่อสร้างอาคารสำนักงาน (จ้างเหมา)			
6.1) อาคารสำนักงาน ส.ป.ก. ส่วนกลาง	แห่ง	1	40.785
6.2) อาคารสำนักงาน ส.ป.ก. จังหวัด	แห่ง	6	37.395
7. สักรวออกแบบเส้นทางคมนาคม			
7.1) ถนนลาดยาง (จ้างเหมา)	กม.	228.70	12.349
7.2) ถนนลูกรังสายหลัก (จ้างเหมา)	กม.	357.20	14.288
7.3) ถนนลูกรังสายซอย (ดำเนินการเอง)	กม.	200.00	2.460

4. กิจกรรมพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)
1. โครงการพัฒนาการเกษตร			12.037
1.1) ประสานงานส่วนราชการอื่นดำเนินการพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	10,000	
1.2) เกษตรผสมผสาน	ราย	2,400	
1.3) วนเกษตรกรรม	ราย	300	
1.4) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	ราย	700	
1.5) การเกษตรทฤษฎีใหม่	ราย	100	
1.6) ประสานงานด้านสินเชื่อของเกษตรกรรายบุคคลในเขตปฏิรูปที่ดิน	ล้านบาท	100.0	
2. จัดหาแหล่งน้ำในไร่นา			117.207
2.1) เกษตรกรทั่วไป	แห่ง	7,900	
2.2) เกษตรกรที่ดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	แห่ง	100	
3. โครงการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในเขตปฏิรูปที่ดิน			13.576
3.1) ประสานงานส่วนราชการอื่นดำเนินการปลูกต้นไม้ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	100,000	
3.2) ไม้โตเร็ว/ไม้เศรษฐกิจ	ไร่	20,000	
3.3) ไม้ผล	ไร่	18,000	
3.4) ผลิตและจัดหากิ่งพันธุ์ไม้ผล	ต้น	450,000	
3.5) ผลิตและจัดหากล้าไม้โตเร็วและไม้เศรษฐกิจ	ต้น	4,000,000	
4. โครงการอาสาสมัครปฏิรูปที่ดินรักษาป่า	กม.	600	26.140

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)
5. โครงการสวนสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกาญจนบุรี	โครงการ	1	14.622
6. ฝึกอบรมเกษตรกร			13.998
6.1) ด้านการเกษตร	ราย	9,800	
6.2) ด้านพัฒนาอาชีพนอกการเกษตร	ราย	930	
6.3) ด้านพัฒนาสถาบันเกษตรกร	ราย	2,360	
6.4) ด้านพัฒนาเกษตรกร	ราย	4,060	
7. พัฒนาการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร			1.358
7.1) ประสานงานด้านสินเชื่อของสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดิน	สหกรณ์/ล้านบาท	50/50.0	
7.2) ติดตามการชำระคืนเงินกู้ของสหกรณ์	สหกรณ์/ล้านบาท	20/6.0	
7.3) ดำเนินการตลาดผ่านสหกรณ์ด้านธุรกิจ การซื้อขาย	สหกรณ์	20	

5. งานโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่

- 1) งานสนับสนุนศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ บางไทร (34.693 ล้านบาท)
- 2) งานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาวจังหวัดลำพูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (16.577 ล้านบาท)
- 3) โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาการปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3.515 ล้านบาท)
- 4) โครงการอนุรักษ์และพัฒนาแบบผสมผสานในเขตปฏิรูปที่ดิน(พื้นที่กันชน)
(27.665 ล้านบาท)
- 5) โครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (5.626 ล้านบาท)
- 6) โครงการพัฒนาเบ็ดเสร็จลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.445 ล้านบาท)
- 7) โครงการพัฒนาการเกษตรระดับไร่นาในพื้นที่โครงการสูบน้ำช่วยเหลือเกษตรกรที่ 2
(1.237 ล้านบาท)

6. งบประมาณ

6.1) งบบริหาร	726.934	ล้านบาท
6.2) งบปฏิบัติงานตามกิจกรรม	2,388.739	ล้านบาท
6.3) งบ งาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่	90.758	ล้านบาท
รวมวงเงินงบประมาณ	3,206.431	ล้านบาท



เรื่องที่ 4.2 ขออนุมัติแนวทางดำเนินการเพื่อปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ดินซึ่ง ส.ป.ก.นำมาจัดให้เกษตรกรตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ได้แก่

1. ที่ดินเอกชนซึ่ง ส.ป.ก.จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน
2. ที่ดินของรัฐ ซึ่ง ส.ป.ก.ได้มาตามบทบัญญัติ ในมาตรา 26 แห่ง พ.ร.บ.

การปฏิรูปที่ดินฯ ได้แก่

- 2.1 ที่สาธารณะ
- 2.2 ที่ราชพัสดุ
- 2.3 ที่ดินรกร้างว่างเปล่า
- 2.4 ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้

นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

3. ที่ดินซึ่งมีผู้บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศล และที่ทรัพย์สินฯ

ในบรรดาที่ดินดังกล่าวซึ่ง ส.ป.ก.นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส่วนใหญ่จะมีสภาพเหมาะสมต่อการประกอบเกษตรกรรม แต่ข้อเท็จจริงยังมีที่ดินบางประเภทที่ ส.ป.ก.นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินและได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว แต่ไม่สามารถจัดให้เกษตรกรได้เพราะโดยสภาพของที่ดินไม่เหมาะสม หรือยังเป็นป่าสมบูรณ์ ซึ่งอาจจำแนกประเภทของพื้นที่ที่ ส.ป.ก.ประสบปัญหาในการปฏิรูปที่ดินได้ 5 ประเภท คือ

1. พื้นที่ที่ต้องกันคืนกรมป่าไม้ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้

และ ส.ป.ก.ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ.2538

2. ที่ดินของรัฐที่ ส.ป.ก.นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินแต่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

- 2.1 เต็มพื้นที่

- 2.2 มีบางส่วน แต่มีจำนวนมากทำให้พื้นที่ส่วนที่เหลือกระจุกกระจาย

ไม่เหมาะสมต่อการนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

3. พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้มี พ.ร.ก.กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่ ส.ป.ก.ดำเนินการเพียงบางส่วนของพื้นที่ในอำเภอนั้น และ

3.1 เป็นการดำเนินการในที่ดินเอกชนซึ่ง ส.ป.ก.มีแผนงานจัดซื้อ แต่ปัจจุบันจัดซื้อได้น้อยมากหรือไม่สามารถจัดซื้อได้เพิ่มเติมอีกเนื่องจากที่ดินมีราคาสูงมาก หากจัดซื้อไปเกษตรกรจะไม่สามารถรับภาระค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ซึ่งคำนวณตามราคาที่ดินที่จัดซื้อได้ หรือสภาพแวดล้อมของบริเวณพื้นที่นั้น เปลี่ยนสภาพเป็นชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัย ที่ประกอบการพาณิชย์ อุตสาหกรรม หรือมีแนวโน้มอันใกล้ที่จะเปลี่ยนสภาพไปเช่นนั้น ไม่เหมาะสมที่จะคงไว้เป็นที่เกษตรกรรมอีกต่อไป

3.2 เป็นพื้นที่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล ซึ่งโดยสภาพของพื้นที่ ส.ป.ก. ไม่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน แต่เนื่องจากมี พ.ร.ฎ. กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอทำให้เทศบาล สุขาภิบาลเหล่านี้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินด้วย ดังตัวอย่างเช่น

(1) พ.ร.ฎ.กำหนดให้ท้องที่อำเภอเลาขวัญจังหวัดกาญจนบุรีเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2531 มีสุขาภิบาลหนองฝ้าย ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ดอนแสลบ-เลาขวัญ ซึ่งกรมป่าไม้มอบให้ ส.ป.ก.

(2) พ.ร.ฎ.กำหนดให้ท้องที่อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรีเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2531 มีสุขาภิบาลกิ่งอำเภอหนองปรือ อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าหนองรี

(3) พ.ร.ฎ. กำหนดให้ท้องที่อำเภอพนมสารคาม และอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2520 มีสุขาภิบาลสนามชัยเขตอยู่ในพื้นที่ ป่าแควระบม สียัด ซึ่งกรมป่าไม้มอบให้ ส.ป.ก.

(4) พ.ร.ฎ. กำหนดให้ท้องที่กิ่งอำเภอเวียงชัย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงรายเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2521 มีสุขาภิบาลเวียงชัยอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยสัก-แม่กกฝั่งขวา

4. พื้นที่ชุมชนเมือง(ยังไม่มีฐานะเป็นเทศบาล สุขาภิบาล)ซึ่ง ส.ป.ก.ไม่มีอำนาจจัดการชุมชนดังกล่าว แต่อยู่ในพื้นที่ของรัฐซึ่ง ส.ป.ก.ได้รับมอบจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

5. ที่ดินของรัฐซึ่งมีผู้ถือครองโดยมิได้มีสิทธิตามกฎหมายอื่น แต่ไม่ยอมเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน

สำหรับที่ดินประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 นั้น ส.ป.ก. มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนแล้วว่า ส.ป.ก.จะกันคืนกรมป่าไม้ตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว หรือส่งคืนหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ส่งมอบพื้นที่นั้นให้ ส.ป.ก. เนื่องจากที่ดินส่วนใหญ่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมาย

ที่ดินอยู่แล้ว ส่วนที่ดินประเภทที่ 3,4 และ 5 นั้นส.ป.ก.ได้ศึกษาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวซึ่ง ส.ป.ก.มิได้นำมาดำเนินการแต่ได้รับผลกระทบจากการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมไว้ ดังต่อไปนี้

ก. พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้มี พ.ร.ฎ.กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่ ส.ป.ก.ดำเนินการเพียงบางส่วนของพื้นที่ในอำเภอนั้น

(1) กรณีเป็นการดำเนินการในที่ดินเอกชนซึ่ง ส.ป.ก.มีแผนงานจัดซื้อที่ดิน แต่ปัจจุบันจัดซื้อได้น้อยมากหรือไม่สามารถจัดซื้อได้เพิ่มเติมอีกเนื่องจากที่ดินมีราคาสูงมาก หรือสภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้นเปลี่ยนสภาพเป็นชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัย ที่ประกอบการพาณิชย์ อุตสาหกรรม หรือมีแนวโน้มอันใกล้ที่จะเปลี่ยนสภาพไปเช่นนั้น ไม่เหมาะสมที่จะคงสภาพไว้เป็นที่เกษตรกรรมอีกต่อไป

แนวทาง

ขอปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน โดยให้คงไว้เฉพาะที่ดินที่ ส.ป.ก.ได้จัดซื้อไว้หรือได้มาโดยประการอื่นให้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

(2) พื้นที่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล

แนวทาง

ขอปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน โดยกันพื้นที่เขตเทศบาล สุขาภิบาลออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งได้แก้ไขเมื่อ ปี 2532 ว่าการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินให้กำหนดเฉพาะพื้นที่ดำเนินการและในกรณีที่ดินเขตของตำบลหรืออำเภอเป็นหลัก ให้ถือเอาเฉพาะพื้นที่นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล

ข. พื้นที่ชุมชนเมืองซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่ง ส.ป.ก. ได้รับมอบจากหน่วยงานอื่น แต่เป็นชุมชนที่อยู่นอกอำนาจการจัดการของ ส.ป.ก.

แนวทาง

ส.ป.ก.จะส่งคืนพื้นที่ชุมชนเมืองแก่หน่วยงานซึ่งเป็นผู้ส่งมอบพื้นที่นั้นให้ ส.ป.ก.

ค. ที่ดินของรัฐซึ่งมีผู้ถือครองโดยมิได้มีสิทธิใด ๆ ตามกฎหมายอื่น แต่ไม่ยอมเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน

แนวทาง

มีแนวทางที่อาจดำเนินการได้ ดังนี้

(1) ปัจจุบัน ส.ป.ก.มีมาตรการที่จะดำเนินการสำหรับผู้ถือครองที่ดินเหล่านี้โดย

- จ่ายค่าชดเชย
- กำหนดระยะเวลาให้ใช้ประโยชน์ชั่วคราว
- ดำเนินคดีทางศาล

ผลดี จะมีที่ดินมากระจายสิทธิให้แก่เกษตรกร

ผลเสีย 1. การดำเนินคดีทางศาลอาจใช้เวลานานและในระหว่างนั้น ผู้ถือครองที่ดิน
ยังใช้ประโยชน์ในที่ดินได้

2. ปัญหาในการกำหนดค่าชดเชยและระยะเวลาที่เหมาะสม

(2) กำหนดระยะเวลาให้ราษฎรในพื้นที่ขึ้นความประสงค์เพื่อขอรับสิทธิจากการ
ปฏิรูปที่ดิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ส.ป.ก.จะปิดโครงการจัดที่ดินและส่งคืนพื้นที่ซึ่งราษฎร
ผู้ถือครองมิได้ขึ้นความประสงค์ไว้คืนกรมป่าไม้ต่อไป

ผลดี ทำให้พื้นที่ดังกล่าวคงสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติต่อไป

ผลเสีย 1. ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
2. อาจมีผลทำให้เกิดการต่อต้านการปฏิรูปที่ดิน

ความเห็น ส.ป.ก.

เห็นสมควรกำหนดแนวทางดำเนินการ เกี่ยวกับพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งอยู่นอก
เขตดำเนินการของ ส.ป.ก.ให้ชัดเจนตามแนวทางที่ส.ป.ก.เสนอจะสามารถบรรเทาความเดือดร้อน
ของราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวได้ระดับหนึ่ง และยังเป็นภาระของ ส.ป.ก.ที่ต้องดูแลที่ดินเหล่านี้ด้วย
การส่งคืนพื้นที่ชุมชนซึ่งอยู่นอกอำนาจการจัดการของ ส.ป.ก.ให้กรมป่าไม้นั้นเพื่อให้หน่วย
งานที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่น ได้ดูแลและจัดการตามกฎหมายที่มีอยู่ และการปรับปรุงแนวเขต
ปฏิรูปที่ดินโดยกันพื้นที่ซึ่ง ส.ป.ก.ไม่ดำเนินการออกจากเขตปฏิรูปที่ดินนั้นจะลดปัญหาความเดือด
ร้อนของราษฎร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินไว้ เช่น การขออนุญาต น.ส.3ก/
โฉนดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน แต่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการของ ส.ป.ก.ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
จะต้องส่งเรื่องให้ ส.ป.ก.ตรวจสอบก่อน ซึ่งหากปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินโดยกันพื้นที่ส่วนนี้
ออกจากเขตปฏิรูปที่ดินแล้วเจ้าหน้าที่กรมที่ดินก็จะไม่ต้องส่งเรื่องให้ ส.ป.ก.ตรวจสอบก่อนซึ่งเป็น
การลดขั้นตอนการทำงานและราษฎรได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้น

คำขอ

ขออนุมัติแนวทางดำเนินการตามที่ ส.ป.ก.เสนอในข้อ ก. ข. และ ค.

มติคณะกรรมการ

ก. พื้นที่ซึ่งได้มี พ.ร.ฎ.กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่ ส.ป.ก.ดำเนินการเพียงบางส่วนของพื้นที่ในอำเภอนั้น

1. กรณีเป็นการดำเนินการเฉพาะในที่ดินเอกชนอย่างเดียวให้ออก พ.ร.ฎ. ปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินให้คงไว้เฉพาะที่ดินที่ ส.ป.ก.ได้จัดซื้อไว้หรือได้มาโดยประการอื่น ในเขตปฏิรูปที่ดิน

2. พื้นที่เขตเทศบาล สุขาภิบาล อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้ออก พ.ร.ฎ.ปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน โดยกันพื้นที่เขตเทศบาล สุขาภิบาล ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน

ข. พื้นที่ชุมชนเมืองซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่ง ส.ป.ก.ได้รับมอบจากหน่วยงานอื่น แต่เป็นชุมชนที่อยู่นอกอำนาจการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ให้ส.ป.ก. ออก พ.ร.ฎ. กันออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน

ค. ที่ดินของรัฐซึ่งมีผู้ถือครองโดยมิได้มีสิทธิใด ๆ ตามกฎหมายอื่น แต่ไม่ยอมเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน

ให้ ส.ป.ก.กำหนดระยะเวลาให้ราษฎรในพื้นที่ยื่นความประสงค์ขอรับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน โดยส.ป.ก. จะใช้มาตรการจ่ายค่าชดเชย หรือกำหนดระยะเวลาให้ใช้ประโยชน์ชั่วคราวหากพื้นที่กำหนด ราษฎรไม่มายื่นแสดงความประสงค์ ให้ ส.ป.ก.ดำเนินการทางคดีต่อไป ทั้งนี้ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทดลองดำเนินการใน 5 พื้นที่ ตามที่เห็นว่าเหมาะสม และตั้งข้อสังเกตว่าการจัดที่ดินเพื่อประชาชนโดยคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ไม่สมควรจัดที่ดินให้ราษฎรฟรี แต่ควรเก็บค่าที่ดินเป็นรายได้แผ่นดินด้วย

เรื่องที่ 4.3 ขออนุมัติพื้นที่เพื่อปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 1

เรื่องเดิม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินตั้งแต่

ปี 2518 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน (มกราคม 2540) ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินไปแล้ว 68 จังหวัด จำนวน 569 อำเภอ ในการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวจะมีทั้งการกำหนดเขตให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ และเฉพาะพื้นที่ดำเนินการเป็นรายพื้นที่ ซึ่งจำนวนอำเภอที่กำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินทั้งอำเภอจะมี 243 อำเภอ และเป็นรายพื้นที่มี 326 อำเภอ ในกรณีที่มีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอในข้อเท็จจริง ส.ป.ก. ก็ไม่ได้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ทั้งอำเภอ คงดำเนินการเฉพาะในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มาเท่านั้น แต่ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินอยู่นอกพื้นที่ดำเนินการของ ส.ป.ก. ก็จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินด้วย ทำให้เกิดความเดือดร้อน

ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบในขั้นต้นเห็นว่าในพื้นที่รอบกรุงเทพมหานคร เช่น จังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา นครนายก นครปฐม ฉะเชิงเทรา สระบุรี ลพบุรี ราชบุรี ชัยนาท ส่วนใหญ่แล้วที่ดินจะมีราคาสูง ไม่เหมาะสมที่จะจัดซื้อเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และเพื่อเป็นการขจัดความเดือดร้อนของประชาชนที่มีที่ดิน ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทั้งอำเภอ จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินเสียใหม่ โดยให้เขตปฏิรูปที่ดินคงไว้เฉพาะที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ส่วนที่ดินนอกเหนือจากที่ ส.ป.ก. ได้มาและไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้อีก ให้เพิกถอนออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน ส่วนการดำเนินการนั้น เมื่อ ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบและเห็นว่า มีที่ดินที่ไม่สมควรดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป จักได้เสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินพิจารณาอนุมัติเป็นคราว ๆ ไป

คำขอ

จากการตรวจสอบพื้นที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ จึงขออนุมัติพื้นที่ดังต่อไปนี้ นำมาปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินโดยให้เขตปฏิรูปที่ดินคงไว้เฉพาะที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาแล้วเท่านั้น

1. จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.1 อำเภอเมือง

1.2 อำเภอบ้านโพธิ์

2. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 อำเภอลาดบัวหลวง

2.2 อำเภอพระนครศรีอยุธยา

2.3 อำเภอวังน้อย

2.4 อำเภอเสนา

2.5 อำเภออุทัย

2.6 อำเภอบางปะอิน

2.7 อำเภอบางบาล

2.8 อำเภอบางไทร

3. จังหวัดนครปฐม

3.1 อำเภอนครชัยศรี

3.2 อำเภอบางเลน

3.3 กิ่งอำเภอพุทธมณฑล

3.4 อำเภอดอนตูม

4. จังหวัดปทุมธานี

4.1 อำเภอหนองเสือ

4.2 อำเภอลองหลวง

4.3 อำเภอธัญบุรี

4.4 อำเภอลำลูกกา

5. จังหวัดนครนายก

5.1 อำเภอบ้านนา

5.2 อำเภอองครักษ์

5.3 อำเภอเมือง

5.4 อำเภอปากพลี

6. จังหวัดราชบุรี

6.1 อำเภอบางแพ

7. จังหวัดสระบุรี

7.1 อำเภอหนองแค

7.2 อำเภอมวกเหล็ก

7.3 อำเภอวังม่วง

8. จังหวัดลพบุรี

8.1 อำเภอเมือง

8.2 อำเภอบ้านหมี่

9. จังหวัดชัยนาท

9.1 อำเภอสรรคบุรี

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 4.4 ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดประเภทชุมชนในเขต
ปฏิรูปที่ดิน

1. เรื่องเดิม

ในการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยข้อเท็จจริงในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินนั้น จะมีทั้งที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และเป็นพื้นที่ชุมชน ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนจะมีทั้งเกษตรกร ที่มีที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน และนอกเขตปฏิรูปที่ดิน และจะมีผู้ที่ไม่เป็นเกษตรกรอาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชนนั้น การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นไปถึงที่ดินเกษตรกรรม โดยมีได้เข้าดำเนินการในส่วนที่เป็นเขตชุมชน ซึ่งมีประเด็นทางกฎหมายว่า ส.ป.ก. มีอำนาจตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินเข้าดำเนินการจัดที่ดินได้มากน้อยเพียงไร ส.ป.ก. จึงได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ส.ป.ก. มีอำนาจจัดการชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินได้หรือไม่เพียงใดซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วมีความเห็นโดยสรุปว่า ส.ป.ก. มีอำนาจจัดการชุมชนที่เป็นการดำเนินการเพื่อการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม กล่าวคือการจัดที่อยู่อาศัย ในที่ดินที่มีการประกอบเกษตรกรรม ตามมาตรา 4 หรือกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส่วนการตั้งบ้านเรือนในลักษณะที่เป็นชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดิน แต่อยู่นอกเขตดำเนินการของ ส.ป.ก. และผู้อยู่อาศัยมีทั้งผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรือที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมนั้นการดูแลจัดการชุมชนในลักษณะนี้อยู่นอกเหนือวัตถุประสงค์ ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา 25 เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. เข้าไปปฏิรูปที่ดินในเขตที่พระราชกฤษฎีกา

กำหนด แต่ไม่มีผลเป็นการลบล้างอำนาจที่กระทรวง ทบวง กรม เคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่นเมื่อการ
จัดการชุมชนมีกฎหมายบัญญัติ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่นอยู่แล้ว เช่น พ.ร.บ.
ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ฯลฯ
การที่ ส.ป.ก. จะเข้าไปดำเนินการจัดการชุมชน ถ้ามิได้กระทำเพื่อประโยชน์แก่การปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม หรือเป็นการนำที่ดินไปจัดให้บุคคลใด เช่า เช่าซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ในกิจการ
อื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร-
และสหกรณ์ ประกาศกำหนด ตามมาตรา 30 วรรคห้า ส.ป.ก. ย่อมไม่มีอำนาจดำเนินการได้
รายละเอียดตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือที่ นร 0601/331 ลงวันที่ 8
พฤษภาคม 2539

2. ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก.พิจารณาแล้วเห็นว่า ชุมชนที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น อาจจะมีทั้งชุมชนชนบท
ที่ประกอบด้วยบ้านเรือนไม่กี่หลังคาเรือน ผู้อยู่อาศัยจะเป็นเกษตรกร มีร้านค้าในครัวเรือน เพื่อขาย
ของอุปโภคบริโภคเท่าที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ของชุมชนนั้น หรือในบางแห่งอาจจะเป็นชุมชนเมือง
มีการตั้งบ้านเรือนหลายหลังคาเรือน ผู้อยู่อาศัยจะมีทั้งผู้ที่เป็นเกษตรกร และไม่เป็นเกษตรกรมีร้าน-
ค้า อาคารพาณิชย์ และสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยชุมชนเมืองบางแห่งมีฐานะเป็นสุขาภิบาลอีกด้วย

ดังนั้น ชุมชนชนบทอาจนำมาดำเนินการได้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ทั้งนี้
โดยอนุมัติของ คปก.และชุมชนเมืองนั้น ไม่น่าจะอยู่ในอำนาจของ ส.ป.ก. ซึ่ง คปก. จะได้พิจารณา
ให้หน่วยงานอื่นที่มีอำนาจดำเนินการต่อไป

เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยความรอบคอบและรัดกุมจึงเห็นสมควรให้จัดตั้ง
คณะอนุกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาประเภทของชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเป็นแนวทาง
ในการจัดการชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความถูกต้องต่อไป

3. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดประเภทชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม โดยมี

- | | |
|-----------------------|----------------|
| 1. เลขาธิการ ส.ป.ก. | เป็นประธาน |
| 2. ผู้แทนกรมการปกครอง | เป็นอนุกรรมการ |
| 3. ผู้แทนกรมธนารักษ์ | เป็นอนุกรรมการ |

- | | |
|--|-----------------------------------|
| 4. ผู้แทนกรมที่ดิน | เป็นอนุกรรมการ |
| 5. ผู้แทนกรมป่าไม้ | เป็นอนุกรรมการ |
| 6. ผู้แทนกรมการผังเมือง | เป็นอนุกรรมการ |
| 7. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน | เป็นอนุกรรมการ |
| 8. ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก. | เป็นอนุกรรมการ |
| 9. ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
ส.ป.ก. | อนุกรรมการและ
เลขานุการ |
| 10. หัวหน้าฝ่ายแผนงานและโครงการ
กวก. ส.ป.ก. | อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ |

ให้คณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่พิจารณากำหนดชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นแห่งๆ ว่าเป็นชุมชนชนบทที่ส.ป.ก.สามารถเข้าไปดำเนินการจัดการได้ซึ่งรวมถึงการพิจารณาบรรดากิจการต่าง ๆ ที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินหรือเป็นชุมชนเมือง ซึ่งอยู่นอกเหนือกฎหมายปฏิรูปที่ดิน สมควรจัดการโดยอาศัยกฎหมายฉบับอื่น ในการจัดที่ดินให้แก่ประชากรในชุมชนนั้น ๆ ผลการพิจารณาเป็นประการใดให้รายงานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 4.5 ขออนุมัติสงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตร) ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ กลับคืนกรมป่าไม้

เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 6/2535 วันที่ 13 พฤศจิกายน 2535 อนุมัติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขตพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตร (โซน A) ที่กรมป่าไม้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. เนื้อที่ 7.2 ล้านไร่ และต่อมาคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ 4/2538 ลงวันที่ 1 กันยายน 2538 อนุมัติในหลักการให้ ส.ป.ก. สงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าเศรษฐกิจ) ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ กลับคืนกรมป่าไม้ จำนวน 17 ป่า

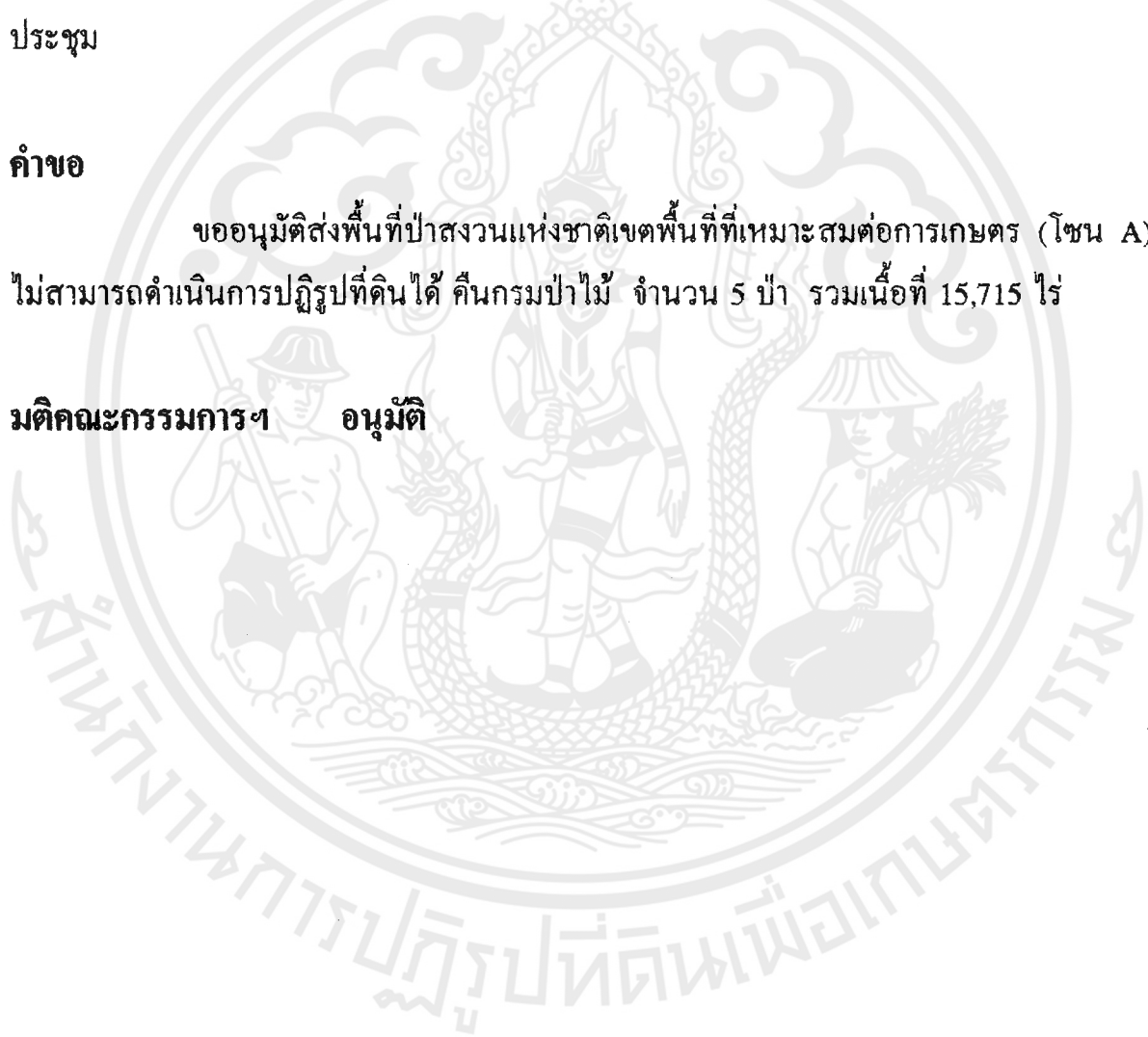
พร้อมทั้งอนุมัติให้ตราพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินในส่วนที่เป็นป่าชายเลน จำนวน 3 ป่า เพื่อให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติต่อไป นั้น

บัดนี้ ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขตพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตร (โซน A) ซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินไว้แล้ว ไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ และเห็นสมควรสงวนป่าไม้เพิ่มเติม จำนวน 5 ป่า รวมเนื้อที่ 15,715 ไร่ ด้วยเหตุผลเนื่องจากการออกเอกสารสิทธิที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน (น.ส.3) เต็มพื้นที่ รายละเอียดตามบัญชีป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ดังแนบในวาระการประชุม

คำขอ

ขออนุมัติสงวนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขตพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตร (โซน A) ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ คืนกรมป่าไม้ จำนวน 5 ป่า รวมเนื้อที่ 15,715 ไร่

มติคณะกรรมการฯ อนุมัติ



บัญชีรายชื่อป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่	จังหวัด	เนื้อที่รับมอบ (ไร่)	เนื้อที่ดิน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอน การประกาศ	หลักฐานการตรวจสอบ	หมายเหตุ
1	ป่าเลนอ่าวพังก(A)	ชุมพร	4,500.00	4,500.00	น.ส. 3 ทั้งหมด	มี พ.ร.ฎ. แล้ว	ขพ 0012/0090 ลว.4 มี.ค.2536 ขพ 0012/789 ลว.17 มี.ย.2537 คปจ.1/2536(15 ก.พ.2536)	
2	ป่าน้ำว่า และป่าแม่จรม (A)	น่าน	1,550.00	1,550.00	มี น.ส.3 ทั้งแปลง	มี พ.ร.ฎ.แล้ว	นน 0012/1118 ลว.16 ก.ย. 2537	
3	ป่าชัญใหญ่ และป่าเขาสูง (A)	กาญจนบุรี	3,725.00	3,725.00	มี น.ส.3 ทั้งแปลง	มี พ.ร.ฎ.แล้ว	กจ 0012/1516 ลว 13 ต.ค.2537	
4	ป่าคันหินขวาง(A)	อุบลราชธานี	2,400.00	2,400.00	มี น.ส.3 ทั้งแปลง	มีพ.ร.ฎ.แล้ว	อบ 0012/1483 ลว 1 พ.ย.2537	
5	ป่าสนดงตัว (A)	อุบลราชธานี	3,540.00	3,540.00	มี น.ส.3 ทั้งแปลง	มี พ.ร.ฎ.แล้ว	อบ 0012/1483 ลว 1 พ.ย.2537	
			15,715.00	15,715.00				

เรื่องที่ 4.6 แนวทางการจัดที่ดินในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินที่มีความลาดชันเกิน 35 เปอร์เซ็นต์

ยังไม่มีพิจารณา

เรื่องที่ 4.7 อุทธรณ์การขอรับมรดกสิทธิการเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

เรื่องเดิม

สืบเนื่องมาจากเกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดินกับ ส.ป.ก. ถึงแก่กรรมและมีทายาท โดยธรรม มาขอรับมรดกสิทธิการเช่าซื้อที่ดิน 2 ราย คือ ภรรยาและมารดาของผู้ตาย คปจ. พระนครศรีอยุธยา ได้มีมติให้ภรรยาและมารดาของผู้ตายรับมรดกสิทธิการเช่าซื้อที่ดินแปลงนี้คนละครึ่ง โดยขอให้ ส.ป.ก. พิจารณาจัดแบ่งที่ดินให้ตามความเหมาะสมและเป็นธรรม โดยให้คำนึงถึงการเข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยต่อไป เพื่อป้องกันการพิพาทกันต่อไปในอนาคต ต่อมาภรรยาของผู้ตายได้ร้องเรียนเพื่อขอรับมรดกสิทธิการเช่าซื้อที่ดินทั้งแปลง

ปัญหาข้อกฎหมาย

ส.ป.ก. พิจารณาจากมติ คปจ. พระนครศรีอยุธยาแล้วเห็นว่าขัดกับระเบียบ คปจ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2536 ข้อ 11 ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า “เมื่อเกษตรกรถึงแก่กรรมให้สิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อตกทอดแก่คู่สมรสเป็นอันดับแรก”

ส.ป.ก. จึงได้ขอให้คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ พิจารณามติของ คปจ. พระนครศรีอยุธยาดังกล่าว

มติคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการได้พิจารณาถึงผลบังคับของกฎหมายว่าจะมีผลบังคับย้อนหลังหรือไม่ เนื่องจากสัญญาเช่าซื้อนี้ทำขึ้นในปี 2527 ก่อนที่จะมีการแก้ไข พ.ร.บ.

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า ผลบังคับของกฎหมายใหม่ไม่ย้อนหลัง เนื่องจากไม่มีบทเฉพาะกาลให้บทบัญญัติของ มาตรา 30 วรรคท้าย ตามกฎหมายใหม่ มีผลย้อนหลัง ไปบังคับกรณีที่เกิดขึ้นก่อนการประกาศใช้กฎหมายปฏิรูปที่ดินฉบับใหม่ในปี พ.ศ. 2532 จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของ มาตรา 39 แต่ยกเว้น กรณีการโอน ซึ่งถือว่าเป็นสิทธิที่รัฐได้กำหนดให้แก่ เกษตรกรเพิ่มขึ้น จึงเป็นบทบัญญัติที่เป็นคุณ และใช้บังคับย้อนหลังได้

ดังนั้นคณะอนุกรรมการฯ จึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 5/2539 เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2539 ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคัดทอดทางมรดกสิทธิการเช่าซื้อรายนี้จึงตกอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 39 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 คือต้องคัดทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรมทุกลำดับ ตามมาตรา 1629 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้เป็นไปตามเงื่อนไข ข้อกำหนดในสัญญาเช่าซื้อ (ข้อ 10) ที่ ส.ป.ก. ทำกับเกษตรกรรายนี้ในปี พ.ศ. 2527 ด้วย กล่าวคือในเมื่อทายาทโดยธรรมของเกษตรกรผู้ถึงแก่กรรมมีเพียง 2 ราย คือ ภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายและมารดาของผู้ตาย จึงต้องแบ่งสิทธิการเช่าซื้อที่เป็นมรดกรายนี้ให้แก่ภรรยาและมารดาของผู้ตายคนละครึ่ง ตามมาตรา 1635 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้แจ้งมติคณะอนุกรรมการฯ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทราบ เพื่อที่จะได้ดำเนินการพิจารณามีมติสั่งการเรื่องดังกล่าว ตามกฎหมายและระเบียบของ ส.ป.ก. ต่อไป

ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก.มีความเห็นสอดคล้องกับมติของคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบดังกล่าวข้างต้น แต่ความเห็นนี้ไม่สอดคล้องกับข้อ 11 ของระเบียบ สมควรให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณา

คำขอ

ขอให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาความเห็นของ คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ เพื่อที่ ส.ป.ก. จะได้แจ้งให้จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ดำเนินการต่อไป

มติคณะกรรมการ

อนุมัติขึ้นตามมติคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบในการประชุม ครั้งที่ 5/2539 เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2539 โดยให้สิทธิการเข้าซื้อตกแก่ภรรยาและมารดาโดยจัดแบ่งให้เป็นธรรม และแจ้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไป

เรื่องที่ 4.8 ขออนุมัติในหลักการกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ยังไม่มีพิจารณา

เรื่องที่ 4.9 ขออนุมัติงดเก็บดอกเบี้ยและค่าปรับเงินกู้ตามโครงการปลูกไม้ต่งในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปราชญ์บุรี

ความเดิม

ตามที่เกษตรกรได้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อดำเนินการตามโครงการปลูกไม้ต่ง ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอบินทร์บุรี เมื่อปี พ.ศ. 2530 จำนวน 37 ราย เป็นเงินรวม 189,893 บาท และตั้งแต่นั้นมา ได้เกิดผลเสียหายมาตลอด คือ เกิดภัยแล้ง ราคาหน่อไม้ต่งต่ำ ขาดทุนมาตลอด และในปี พ.ศ.2537 ต้นไม้ต่งได้เกิดการออกดอกและตายทั้งหมด เป็นเหตุให้เกษตรกรจำนวน 11 ราย เดือดร้อน ไม่มีเงินชำระเงินกู้ ดอกเบี้ยและค่าปรับ ตามกำหนดเวลาในสัญญา จึงได้ยื่นคำร้องขอให้งดเว้นไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยและค่าปรับ และจะจ่ายเงินคืนคืนทั้งหมดภายใน 1 ปี

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. ส.ป.ก.พิจารณาแล้วเห็นควรช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรทั้ง 10 ราย เนื่องจากประสบกับอุปสรรคในการประกอบเกษตรกรรม คือ เกิดภัยแล้ง ราคาหน่อไม้ต่งต่ำ ต้นไม้ต่งออกดอกตาย ทำให้ขาดทุนและไม่มีรายได้จากไม้ต่งอีก ประกอบกับ

เกษตรกรทั้ง 10 รายมีฐานะยากจน จึงเห็นควรอนุมัติยกเว้นการจัดเก็บดอกเบี้ยค้างชำระ เป็นเงิน 20,784.04 บาท และค่าปรับค้างรับ 926.40 บาท จำนวนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2539 และอนุมัติงดเก็บดอกเบี้ยตามสัญญา ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2539 เป็นต้นไป โดยคงชำระเฉพาะต้นเงินกู้คงค้างจำนวน 53,201 บาท ให้ครบภายใน 1 ปี (ส่วนค่าปรับเงินกู้ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2536 วันที่ 12 พฤศจิกายน 2536 มีมติอนุมัติหลักการยกเลิกการเรียกเก็บเงินค่าปรับเงินกู้ กรณีที่เกษตรกรไม่จ่ายเงินกู้ ตามกำหนดไว้ในสัญญามีผลบังคับนับแต่วันถึงกำหนดชำระงวดปี พ.ศ.2537 เป็นต้นไป)

2. ส.ป.ก.ปราจีนบุรี ได้ดำเนินการประสานงานกับอัยการสำนักงานคดีแพ่ง เขต 2 จังหวัดชลบุรี ฟ้องบังคับคดีเกษตรกร จำนวน 11 ราย อัยการฯ มีความเห็นว่า หนี้แต่ละราย จำนวนไม่มากนักไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

3. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2539 วันที่ 16 กันยายน 2539 ได้พิจารณาการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกร ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2539 ปรากฏว่ามีเพียง 1 ราย ได้ชำระหนี้เงินกู้ครบถ้วนคือ นายดาว พวงเงิน คงเหลืออีก 10 ราย คงค้างเงินต้น 53,201 บาท ดอกเบี้ยค้างรับ 19,894.94 บาท ค่าปรับค้างรับ 926.40 บาท ให้ความเห็นชอบ ส่งเรื่องไปให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาเนื่องจากเป็นคู่สัญญาและเป็นตัวคู่ความโดยตรง

4. อำนาจอนุมัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2536 ข้อ 32 กำหนดว่า “ในกรณีที่มีภัยทางธรรมชาติหรือภัยจากโรคพืชหรือศัตรูพืช หรือมีเหตุจำเป็นอื่น เมื่อผู้กู้ร้องขอ ให้คณะกรรมการพิจารณาลดดอกเบี้ยเงินกู้ได้ตามความสมควร แก่กรณี” และข้อ 37 วรรค 2 “ในกรณีไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการพิจารณากำหนดวิธีปฏิบัติ สำหรับกรณีนั้นต่อไป”

3. ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว ในการประชุมครั้งที่ 6/2539 วันที่ 24 ธันวาคม 2539 มีมติเห็น-

ชอบและให้นำเสนอ คปก. โดยมีเหตุผลและรายละเอียดเพิ่มเติมให้ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ข้อ 32 และข้อ 37

2. ให้ชี้แจงสภาพข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความยากจนของเกษตรกร

3. ความเห็นของอัยการสำนักงานคดีแพ่ง เขต 2 จังหวัดชลบุรี ในการไม่ฟ้อง บังคับคดี

4. ให้จัดทำรายละเอียดการชำระหนี้ของเกษตรกร เป็นรายบุคคล

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการเพิ่มเติม เหตุผลและรายละเอียดตามมติคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ แล้ว (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข 1 และ 2) ในวาระการประชุม

4. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติจัดเก็บดอกเบี้ยค้างชำระซึ่งคำนวณถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2539 จำนวน 20,784.04 บาท ค่าปรับเงินกู้ค้างชำระจำนวน 926.40 บาท และงดเก็บดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2539 เป็นต้นไป ให้แก่เกษตรกรจำนวน 10 ราย และชำระเพียงเงินต้นคงค้างจำนวน 53,201 บาท ให้ครบถ้วนภายใน 1 ปี

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

บัญชีรายชื่อเกษตรกรที่ขอยกเว้นจัดเก็บดอกเบี้ยและค่าปรับโครงการปลูกฝัง
ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	สัญญาที่	วงเงินกู้	ดอกเบี้ยค้างชำระ		ค่าปรับค้างชำระ		หมายเหตุ
				ระยะเวลา	จำนวนเงิน	ระยะเวลา	จำนวนเงิน	
1	นายสำเนียง แก้วตุคร	5/2531	7,000.00	20 มค.36 - 30 พย.39	5,134.21	23 มิย.32 - 22 มิย.37	131.83	งดเก็บดอกเบี้ย ตั้งแต่ 1 ธค.39 เป็นต้นไป
2	นายอ้วน อ่อนเคิม	4/2531	3,500.00	23 เมย.39 - 30 พย.39	691.84	" - "	89.84	
3	นายสมาน มั่งมั่ง	3/2531	7,000.00	13 กค.37 - 30 พย.39	835.21	" - "	-	
4	นายจำนงค์ ชัยศรี	30/2530	6,067.00	2 ธค.36 - 30 พย.39	1,907.77	10 กย.31 - 9 กย.30	119.76	
5	นายวิชัย มนทอง	26/2530	6,067.00	6 ตค.36 - 30 พย.39	1,407.77	" - "	119.76	
6	นางวงษ์ พรหมวิเศษ	22/2530	6,067.00	2 ธค.36 - 30 พย.39	1,907.77	" - "	119.76	
7	นางเจริญ ต่อคุ้ม	18/2530	3,500.00	20 มค.36 - 30 พย.39	2,869.69	" - "	37.97	
8	นางสังเวียน ผาตาหาญ	16/2530	7,000.00	12 มค.38 - 30 พย.39	3,439.40	" - "	179.67	
9	นายสงวน พงษ์พันธ์	13/2530	3,500.00	6 ธค.36 - 30 พย.39	970.69	" - "	37.97	
10	นายสนั่น ทะนะ	12/2530	3,500.00	2 ธค.35 - 30 พย.39	1,619.69	" - "	89.84	
	รวม		53,201.00		20,784.04		926.40	

**เรื่องที่ 4.10 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจ่ายเป็นค่า
ชดเชยการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดิน และค่าที่ดิน กรณีทางหลวงแผ่นดิน
ดินหมายเลข 352 ตัดผ่านที่ดินส.ป.ก. อำเภอคลองหลวง จังหวัด
ปทุมธานี**

1. เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากการที่กรมทางหลวงได้ดำเนินการสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 352 ผ่านที่ดิน ส.ป.ก. ในพื้นที่ตำบลคลองเจ็ด อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งที่ดินแปลงดังกล่าว เป็นที่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และที่ดินเอกชน ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมาโดยจัดให้เกษตรกรเช่า เช่าซื้อ มีเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากกรณีดังกล่าว จำนวน 227 ราย ที่ดินถูกถนนตัดผ่านเป็นเนื้อที่ รวม 314 ไร่ 50 ตารางวา เกษตรกรผู้ได้รับความเดือดร้อน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา และทำสวนส้มเพียงเล็กน้อย จากหลักเกณฑ์การจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 มาตรา 18 กรมทางหลวงได้จ่ายเงินค่าทดแทนพืชผลให้กับเกษตรกรที่ปลูกไม้ยืนต้นเท่านั้น ทำให้เกษตรกรบางรายเดินทางมาร้องเรียนที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539 เพื่อเรียกร้องให้ ส.ป.ก. จ่ายเงินค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดิน และค่าที่ดินที่ถูกถนนตัดผ่าน ดังกล่าว และเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2540 เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อน ได้เดินทางมาเพื่อขอทราบผลการพิจารณาค่วน

2. ความเห็น ส.ป.ก.

2.1 ส.ป.ก. ได้นำข้อเรียกร้องของเกษตรกรหารือร่วมกับกรมทางหลวง ซึ่งสรุปความว่า ค่าชดเชยฯ ดังกล่าว ไม่มีกำหนดไว้ใน พ.ร.บ. เวนคืนฯ และกรมทางหลวงไม่สามารถจ่ายให้เกษตรกรได้ ส่วนค่าที่ดินนั้น กรมทางหลวงจะจ่ายให้กับเจ้าของที่ดิน (ส.ป.ก. ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ม. 39) ซึ่งกรมทางหลวงได้ทำหนังสือขอใช้ที่ดินจาก ส.ป.ก. เนื้อที่ประมาณ 513 ไร่ คิดเป็นค่าที่ดินประมาณ 123,120,000 บาท (จ่ายตามบัญชีราคาประเมินของกรมที่ดิน ไร่ละ 200,000-400,000 บาท)

2.2 ส.ป.ก. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการที่

ถูกถนนตัดผ่านดังกล่าวต้องเสียที่ดินบางส่วน ทำให้แปลงที่ดินถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน เกิดปัญหาในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น น้ำที่ใช้ในการเกษตร แม้ส.ป.ก. จะร่วมกับกรมทางหลวงเพื่อพิจารณาหาทางแก้ไข แต่เกษตรกรก็ยังคงไม่แน่ใจว่า จะทำให้เหมือนเดิม ประกอบกับเกษตรกรดังกล่าว ได้เข้าอยู่อาศัย และทำประโยชน์ในแปลงที่ดินเป็นเวลานานกว่า 60 ปี แล้ว

2.3 เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีดังกล่าว 2 ราย คือ นายเขียน พนักแดง เข้าที่ดิน 4 ไร่ 3 งาน 26 ตารางวา ถูกถนนตัดผ่าน 4 ไร่ 2 งาน 75 ตารางวา และนายเกษม มากสุข เข้าที่ดิน 5 ไร่ ถูกถนนตัดผ่าน 3 ไร่ 3 งาน 26 ตารางวา ทำให้เนื้อที่คงเหลือไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 3/2539 เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 จัดที่ดินซึ่งตั้งอยู่ หมู่ที่ 13 ต. คลองหก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี เป็นที่ดินแปลงว่างเนื่องจากมีผู้สละสิทธิ์ให้กับเกษตรกรทั้ง 2 รายโดยได้รับคนละ 3 ไร่ 1 งาน 56 ตารางวา

2.4 ส.ป.ก. ได้ทำการสำรวจเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายดังกล่าว ซึ่งประกอบอาชีพโดยการทำนา 2 ครั้งต่อปี วิเคราะห์จากรายได้สุทธิจากการทำนา กำหนดระยะเวลาในการจ่ายค่าชดเชย ในที่ดิน 25 ปี ปรับรายได้ให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ที่อัตราคิดลดร้อยละ 9 จะได้ค่าชดเชยไร่ละ 27,800 บาท

2.5 เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจำแนกเป็น

- | | |
|---|--------------|
| - กลุ่มผู้เช่า | จำนวน 79 ราย |
| - กลุ่มผู้เช่าซื้อ ที่ชำระค่าเช่าซื้อครบ | จำนวน 60 ราย |
| - กลุ่มผู้เช่าซื้อ ที่อยู่ระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ | จำนวน 88 ราย |

เกษตรดังกล่าว ควรจะได้รับค่าที่ดิน เนื่องจากถูกถนนตัดผ่านนอกเหนือจากค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสในที่ดินทำกิน การสูญเสียที่ดินดังกล่าวเกษตรกรไม่ได้สมัครใจ และก่อให้เกิดความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพด้วย

2.6 ส.ป.ก. ได้ประเมินราคาที่ดิน (ตามศักยภาพของการทำการเกษตรในที่ดินนั้นโดยการปลูกส้ม) โดยวิธีคิดจากรายได้ในระยะเวลา 15 ปี ที่อัตราคิดลดร้อยละ 6 จะได้มูลค่าที่ดินไร่ละ 56,300 บาท

2.7 เนื่องจากเกษตรกรดังกล่าว มีสถานภาพที่แตกต่างกันตามข้อ 2.5 ดังกล่าว

ข้างต้น ค่าที่ดินที่เกษตรกรจะได้รับจึงแตกต่างกันไปโดย

กลุ่มผู้เช่า จะได้รับค่าที่ดิน ไร่ละ 23,000 บาท (ราคาที่ดินที่ คปท. กำหนด
เพื่อการจัดซื้อของภาคกลาง)

กลุ่มผู้เช่าซื้อ เกษตรกรสามารถเลือกผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ ได้ในระยะเวลา 5 ปี
10 ปี, 12 ปี และ 15 ปี

ดังนั้นจำนวนเงินค่าที่ดินที่จะได้รับจึงควรแตกต่างกันไป ดังนี้

ผู้เช่าซื้อ ที่ชำระค่าเช่าซื้อ ครบจะได้รับค่าที่ดิน ไร่ละ 56,300 บาท

ผู้เช่าซื้อ ที่ชำระค่าเช่าซื้อ ยังไม่ครบจะพิจารณาโดยใช้ราคาที่ดิน กรณีผู้เช่าซื้อ (23,000 บาท)
เป็นฐานรวมกับจำนวนเงินที่ขึ้นอยู่ด้วยระยะเวลาในการทำสัญญาเช่าซื้อ และจำนวนงวดที่ได้ชำระ
ค่าเช่าซื้อแล้ว ดังนี้

ผู้เช่าซื้อ ที่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ 5 ปี จำนวนเงินที่จะเพิ่มในแต่ละงวดที่ชำระค่าเช่า
ซื้อแล้ว เท่ากับ 6,660 บาท

ผู้เช่าซื้อ ที่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ 10 ปี จำนวนเงินที่จะเพิ่มในแต่ละงวดที่ชำระค่า
เช่าซื้อแล้ว เท่ากับ 3,330 บาท

ผู้เช่าซื้อ ที่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ 12 ปี จำนวนเงินที่จะเพิ่มในแต่ละงวดที่ชำระค่า
เช่าซื้อแล้ว เท่ากับ 2,775 บาท

ผู้เช่าซื้อ ที่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ 15 ปี จำนวนเงินที่จะเพิ่มในแต่ละงวดที่ชำระค่า
เช่าซื้อแล้ว เท่ากับ 2,220 บาท

3. ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.)

อกก.คก. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 6/2539 วันที่ 24 ธันวาคม 2539 อนุมัติให้
ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจ่ายเป็นค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสในที่ดิน
ทำกิน กรณีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 352 ตัดผ่านที่ดิน ส.ป.ก. อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ให้
กับเกษตรกรกลุ่มทำนา กรณีที่ดินถูกถนนตัดผ่าน จำนวน 209 ครอบครัวน้อยที่ 279ไร่ 1 งาน
86 ตารางวา (ค่าชดเชยอัตราไร่ละ 27,800 บาท) วงเงินเสนอขอ 7,769,127 บาท (เจ็ดล้านเจ็ด
แสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยยี่สิบเจ็ดบาทถ้วน) โดยให้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตร-
กรรม ตามแผนเงินทุนฯ ปีงบประมาณ 2540 รายการที่ 2.5 งบจ่ายขาดอื่น ๆ วงเงิน 29 ล้านบาท

ตามที่เสนอ พร้อมทั้งให้ฝ่ายเลขานุการไปประเมินราคาที่ดิน ที่จะขายให้กับเกษตรกรที่ชำระค่าเช่าซื้อ ครบ โดยให้คำนึงถึงราคาที่ดินที่ใช้เป็นฐานในการคิดค่าเช่าซื้อ และระยะเวลาที่เกษตรกรชำระค่าเช่าซื้อ ครบ ด้วย

4. คำขอ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนเงินทุนฯ ปีงบประมาณ 2540 รายการที่ 2.5 งบจ่ายขาดอื่น ๆ วงเงิน 29 ล้านบาทเพื่อจ่าย

4.1 เป็นค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสในที่ดินทำกิน กรณีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 352 ตัดผ่านที่ดิน ส.ป.ก.อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ให้กับเกษตรกรกลุ่มทำนา กรณีที่ดินถูกถนนตัดผ่านจำนวน 209 ครอบครัวยื่นเรื่องที่ 279 ไร่ 1 งาน 86 ตารางวา (ค่าชดเชยอัตราไร่ละ 27,800 บาท) วงเงินเสนอขอ 7,769,127 บาท (เจ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยยี่สิบเจ็ดบาทถ้วน)

4.2 เป็นค่าที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ จำนวน 227 ราย เนื้อที่ 314 ไร่ 50 ตารางวา (กลุ่มผู้เช่า ไร่ละ 23,000 บาท กลุ่มผู้เช่าซื้อที่ชำระค่าเช่าซื้อ ครบไร่ละ 56,300 บาทและกลุ่มผู้เช่าซื้อที่ชำระค่าเช่าซื้อยังไม่ครบ ค่าที่ดินเป็นไปตามสัดส่วนของระยะเวลาการเช่าซื้อ และจำนวนงวดที่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อแล้ว) วงเงินเสนอขอ 11,115,425 บาท(สิบเอ็ดล้านหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันสี่ร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 18,884,552 บาท (สิบแปดล้านแปดแสนแปดหมื่นสี่พันห้าร้อยห้าสิบสองบาทถ้วน)

มติคณะกรรมการ

เนื่องจากอัตราค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดิน และค่าที่ดิน กรณีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 352 ตัดผ่านที่ดิน ส.ป.ก. อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี อาจได้รับการพิจารณาไม่เพียงพอ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง ซึ่งควรมีนักกฎหมายรวมอยู่ด้วย เพื่อพิจารณาอัตราค่าชดเชยและค่าที่ดินอย่างถูกต้อง และเป็นธรรมสำหรับเกษตรกร

เรื่องที่ 4.11 ขออนุญาตใช้ที่ดินเป็นที่จอดรถและตั้งร้านจำหน่ายสินค้าเป็นการชั่วคราวตั้งแต่ปี 2540-2543 สำหรับผู้มานมัสการหลวงพ่อโสทร ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร

ยังไม่มีการศึกษา

เรื่องที่ 4.12 ราษฎรอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมาขอให้ยกเลิกโครงการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทำช้าง-หนองกระทิง ในเขตอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

เรื่องเดิม

1. ด้วยป่าทำช้าง-หนองกระทิง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอจักราชและอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ 60,040 ไร่ เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 757 (พ.ศ. 2518) กรมป่าไม้มอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามบันทึกกรมป่าไม้ด่วนที่สุด ที่ กษ 0710.01/38400 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2536 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2537 ให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในเขตเศรษฐกิจที่เสื่อมโทรม ป่าทำช้าง-หนองกระทิง และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีมติอนุมัติให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินและประกาศเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ 4/2536 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2536

2. อำเภอจักราช มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอจักราช ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2534 ฉะนั้น เมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทำช้าง-หนองกระทิง (โซนอี) จึงทำให้ป่าสงวนแห่งชาติป่าทำช้าง-หนองกระทิง (โซนอี) เป็นเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยไม่ต้องประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใหม่ และ ส.ป.ก. ได้มีแผนการจัดที่ดินเฉพาะในเขตอำเภอจักราช ในปีงบประมาณ 2537-2538 เนื้อที่ประมาณ 26,549 ไร่

3. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทำช้าง-หนองกระทิง ในเขตอำเภอโนนสูง ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

4. ค่อมาราชฎรอำเภอนนสูง จ้งหวัดนครราชสัมา ร้องเรยนผ่านสภาคำบลคอดนค คำบลคำมุล และคำบลคอนหวาย ขอให้ยกเลิกโครงการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่า - ทำช้าง-หนองกระทิง และยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทำช้าง-หนองกระทิง บางส่วนในเขต อำเภอนนสูง เนื้อที่ประมาณ 21,000 ไร่โดยมีเหตุผลเฉพาะที่เกี่ยวกับการขอให้ยกเลิกโครงการ ปฏิรูปที่ดินว่าพื้นที่ดังกล่าวมีหลักฐาน ส.ค.1 น.ส.3 น.ส.3 ก และโฉนดที่ราชฎรได้รับจำนวน มาก นอกจากนั้นยังเป็นที่ตั้งของหมู่บ้าน วัดและโรงเรียน

5. อำเภอนนสูง ได้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ ราชฎรระดับอำเภอร้งที่ 1/2538 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2538 มีมติให้ส่งเรื่องร้องเรยนให้จ้งหวัด นครราชสัมา เพื่อส่งต่อให้ ส.ป.ก. นครราชสัมา พิจารณยกเลิกโครงการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่า สงวนแห่งชาติป่าทำช้าง-หนองกระทิงในอำเภอนนสูง

6. ส.ป.ก. นครราชสัมาได้นำเรื่องเสนอให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจ้งหวัดนคร- ราชสัมา ในการประชุมร้งที่ 6/2538 เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2538 ซึ่งมีมติเห็นชอบในหลัก การขอยกเลิกโครงการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทำช้าง-หนองกระทิง ในเขต อำเภอนนสูง จ้งหวัดนครราชสัมา และส่งเรื่องให้ส.ป.ก. พิจารณาต่อไป

7. ส.ป.ก. แจ้งให้จ้งหวัดจ้ดทำประกาศให้เกยตกรมายืนยันการมี ส.ค.1 น.ส.3 น.ส.3ก และโฉนดพร้อมทั้งสำเนาเอกสารไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งส.ป.ก. ได้ตรวจสอบแล้ว ปรากฏ ว่ามีราชฎรในคำบลบึง คำบลคอดนคและคำบลคำมุล อำเภอนนสูง จ้งหวัดนครราชสัมา ที่มี เอกสารสิทธิดังกล่าว รวม 1,149 ราย (1,678 แปลง) เนื้อที่ประมาณ 13,412-0-87 ไร่

8. ส.ป.ก. ได้ประสานงานไปยัง ส.ป.ก.นครราชสัมา เพื่อให้ทราบข้อมูลที่แน่ชัด พบว่า ป่าทำช้าง-หนองกระทิงจะอยู่ในอำเภจักราช ประมาณ 42,000 ไร่ และอยู่ในอำเภอนน สูง ประมาณ 18,000 ไร่ ฉะนั้น จะมีเนื้อที่ที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทำช้าง-หนองกระทิง ในอำเภอนนสูง จ้งหวัดนครราชสัมาที่ไม่ปรากฏเอกสารใด ๆประมาณ 4,588 ไร่ซึ่งที่ดินดังกล่าวอยู่กระจ้ดกระจายไม่รวมเป็นพื้นที่แปลงเดียวกัน

ความเห็น ส.ป.ก.

เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าว ส.ป.ก.มีความเห็น ดังนี้

1. ที่ดินนอกเหนือจากที่ดินที่ราชฎรมีเอกสารสิทธิจำนวนประมาณ 4,588 ไร่

เป็นที่ดินที่อยู่กระจัดกระจายไม่รวมเป็นพื้นที่แปลงเดียวกันหรือแปลงใหญ่เพียงพอที่จะดำเนินการให้ครบวงจรการพัฒนาและการปฏิรูปที่ดินให้ประสบผลสำเร็จสมบูรณ์ได้

2. ราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ ขอให้ยกเลิกโครงการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว และยังประสงค์ที่จะร้องขอให้ออกกฎหมายกระทรวงยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติอีกด้วย ดังนั้น ส.ป.ก.มีความเห็นว่า หากจะดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่อำเภอโนนสูงต่อไป ย่อมเกิดปัญหาในทางปฏิบัติตามวิธีการปฏิรูปที่ดินอย่างมาก และยังฝืนกับความต้องการของประชาชน จึงเห็นควรยกเลิกการอนุมัติโครงการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าช้าง-หนองกระทิง เฉพาะส่วนที่อยู่ในเขตอำเภอโนนสูงและส่งคืนให้กรมป่าไม้

คำขอ

ขอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติให้ยกเลิกโครงการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าช้าง-หนองกระทิง เฉพาะส่วนที่อยู่ในเขตอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา และส่งพื้นที่ดังกล่าวคืนกรมป่าไม้

มติคณะกรรมการ อ.อนุมัติ

เรื่องที่ 4.13 ร่างระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการออกแก้ไขเพิ่มเติมและออกใบแทน หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.....

ยังไม่มีพิจารณา

เรื่องที่ 4.14 การจัดที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกรตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 30 วรรค 3

ยังไม่มีพิจารณา

**เรื่องที่ 4.15 เกษตรกรอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร ที่สั่งให้
สันติวิธีการเข้าทำประโยชน์ที่ดิน**

ยังไม่มีผลการพิจารณา

**เรื่องที่ 4.16 ขออนุมัติสงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ คืนกรมป่าไม้**

เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 ขออนุมัติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้คืนกรมป่าไม้ จำนวน 179 ป่า เนื้อที่ 2,152,400 ไร่ และตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 3/2539 วันที่ 16 สิงหาคม 2539 ขออนุมัติให้ ส.ป.ก.สงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ตั้งอยู่บนเกาะ ไม่มีความเหมาะสมต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดินคืนกรมป่าไม้ ตามแผนการปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2539 กรมป่าไม้ได้กำหนดให้ร่วมกันตรวจสอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มอบให้ส.ป.ก.ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามบันทึกข้อตกลงฯ ในท้องที่ 65 จังหวัด จำนวน 299 ป่า รวมเนื้อที่ 10,992,749 ไร่ จนถึงสิ้นเดือนพฤศจิกายน 2539 ส.ป.ก.ได้รับรายงานผลตรวจสอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้ดำเนินเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน 145 ป่า 161 พื้นที่ รวมเนื้อที่ 4,864,513 ไร่ ซึ่งมีที่ดินที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดิน จำนวน 122 ป่า 138 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 1,212,472 ไร่ ส่วนป่าที่เหลืออีก 23 ป่า 23 พื้นท้นั้น ไม่มีที่ดินที่จะสงคืนกรมป่าไม้

คำขอ

ขออนุมัติสงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่สมควรจะนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามบันทึกข้อตกลงฯ คืนกรมป่าไม้ จำนวน 122 ป่า 138 พื้นที่ รวมเนื้อที่ 1,212,472 ไร่ รายละเอียดปรากฏตามบัญชีดั่งแนบ หากคณะกรรมการอนุมัติให้สงพื้นที่เหล่านี้คืนกรมป่าไม้ จะทำให้เนื้อที่ที่สงคืนตั้งแต่ปี 2538 จนถึงปัจจุบัน รวมเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 3,316,755 ไร่

มติคณะกรรมการ ขออนุมัติ

บัญชีแจ้งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่สมควรนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินฯ ตามบันทึกข้อตกลงฯ ลงวันที่ 14 กันยายน 2538 เพื่อสงวนกรรมป่าไม้

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการให้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
1	ป่าแม่เงา และป่าแม่สำเพ็ง (E)	แม่ฮ่องสอน	803	433	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
2	ป่าแม่ขามฝั่งซ้าย แปลงที่ 1 (E)	แม่ฮ่องสอน	875	272	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
3	ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย ตอนล่าง (E)	แม่ฮ่องสอน	2,408	1,224	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
4	ป่าแม่สุรินทร์ (A)	แม่ฮ่องสอน	900	815	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
5	ป่าแม่สุรินทร์ (E)	แม่ฮ่องสอน	2,283	230	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
6	ป่าแม่ขามฝั่งขวา (E)	แม่ฮ่องสอน	8,624	4,717	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
7	ป่าสวนเมี่ยง (E)	พิจิตร	81,123	43,688	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
8	ป่าลานสาง (E)	ตาก	36,369	30,419	สภาพป่า / ภูเขา ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ยังไม่ประกาศเขต	
9	ป่าหนองเสือโฮก และป่าหนองแขม (E)	กำแพงเพชร	10,169	2,264	หนังสือสำคัญตามกฎหมายที่ดิน	ประกาศเขตแล้ว	
10	ป่าเขาเขียว-เขาสว่าง และป่าคลองห้วยทราย (A และ E)	กำแพงเพชร	74,189	26,181	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
11	ป่าแม่ระกา (A และ E)	กำแพงเพชร	65,201	38,167	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
12	ป่าสองข้างทางสายชัยวิบูลย์ (A และ E)	เพชรบูรณ์	898,612	49,322	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
13	ป่าแม่ร่องขู (A และ E)	พะเยา	63,875	20,200	สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
14	ป่าแม่คำ และป่าแม่นาเรือ (A และ E)	พะเยา	76,600	36,396	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
15	ป่าแม่คำ (A และ E)	พะเยา	69,400	40,695	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
16	ป่าแม่ฮ่องป้อ ป่าห้วยแก้ว และป่าแม่อิงฝั่งซ้าย (AและE)	พะเยา	73,625	30,971	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
17	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ป่าแม่ส้าน และป่าแม่ใจ (A และ E)	พะเยา	15,679	1,590	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว (A) ยังไม่ประกาศเขต (E)	
18	ป่าแม่จุน (A และ E)	พะเยา	65,764	16,500	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว (A) ยังไม่ประกาศเขต (E)	
19	ป่ามณฑริก (E)	อุบลราชธานี	363,783	43,015	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
20	ป่าฝั่งขวาห้วยศาลา (E)	ศรีสะเกษ	78,629	20,123	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
21	ป่าดงแดง (E)	ศรีสะเกษ	7,915	4,375	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
22	ป่าบ้านหนองม่วง (E)	ศรีสะเกษ	33,602	7,963	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
23	ป่าฝั่งขวาห้วยทับทัน (E)	ศรีสะเกษ	41,637	6,083	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
24	ป่าคงบังอี แปลงที่สาม (E)	มุกดาหาร	103,958	8,828	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ยังไม่ประกาศเขต	
25	ป่าหุงมน ป่าบักได และป่าตาเมา แปลงที่สอง (E)	สุรินทร์	137,899	6,859	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ประกาศเขตแล้ว	
26	ป่าหุงมน ป่าบักได และป่าตาเมา แปลงที่สาม (E)	สุรินทร์	143,197	14,061	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ประกาศเขตแล้ว	
27	ป่าพิมาย (E)	นครราชสีมา	268,650	114,050	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ประกาศเขตแล้ว	
28	ป่าท่าช้าง และป่าหนองกระทิง (E)	นครราชสีมา	60,040	9,473	หนังสือสำคัญตามกฎหมายที่ดิน อื่น ๆ	ประกาศเขตแล้ว	
29	ป่าภูจำผักหนาม (E)	ชัยภูมิ	75,562	46,416	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
30	ป่านายางกลัก (A และ E) บางส่วน	ชัยภูมิ	200,000	50,435	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
31	ป่ากุคจับ (A และ E)	อุดรธานี	99,281	68,710	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
32	ป่าโคกทับถ่าน และป่าโคกวงเคือน้ำ (A และ E)	อุดรธานี	63,944	10,756	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
33	ป่าดงห้วยกอง และป่าดงบังอี (E)	อำนาจเจริญ	56,946	36,136	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
34	ป่าฝนแสนห่า (E)	อำนาจเจริญ	7,550	2,757	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
35	ป่าดงหนองบัว แปลง 1 (E)	อำนาจเจริญ	26,660	2,653	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
36	ป่าเขาน้อย (E)	ประจวบคีรีขันธ์	949	868	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
37	ป่าเขาถ้ำพยอม (E)	ประจวบคีรีขันธ์	1,144	793	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
38	ป่าเขาน้อยห้วยตามา (E)	ประจวบคีรีขันธ์	631	631	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
39	ป่าคลองแม่รำพึง (E)	ประจวบคีรีขันธ์	3,400	3,400	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
40	ป่าพุน้ำเค็ม (E)	ประจวบคีรีขันธ์	27,675	27,675	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
41	ป่าเขาเขียว (E)	ประจวบคีรีขันธ์	2,525	730	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
42	ป่ากุยบุรี (E)	ประจวบคีรีขันธ์	104,675	34,071	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
43	ป่าทุ่งโพธิ์ (E)	ปราจีนบุรี	14,525	210	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
44	ป่าแก่งคั่นสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน (E)	ปราจีนบุรี	83,681	7,705	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
45	ป่าเขาถ้ำห้วยแม่ประจันต์ (E)	เพชรบุรี	1,125	620	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
46	ป่าหนองหญ้าปล้อง (E)	เพชรบุรี	106,837	50,551	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
47	ป่าห้วยแม่เปิน (E)	เพชรบุรี	5,550	3,775	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
48	ป่ายาง (A)	เพชรบุรี	3,777	20	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
49	ป่าเขาถ้ำรงค์ และป่าหนองช้างตาย (E)	เพชรบุรี	750	750	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
50	ป่าอมตะโก (E)	เพชรบุรี	51	51	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
51	ป่าคลองระเวียง-เขาสมเฝ้า (A และป่าคลอง)	ระยอง	122,260	11,080	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
52	ป่าภูเขาหินตั้ง (E)	ระยอง	1,631	324	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
53	ป่ากะเจด ป่าเพ และป่าแกลง (E)	ระยอง	2,156	1,039	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
54	ป่าห้วยมะหาด ป่าเขาน้ำของ และป่าเขาครอก (E)	ระยอง	9,031	2,305	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
55	ป่าเขาค้อม ป่าเขาแดง และป่าเขาใหญ่ (E)	สตูล	20,162	8,320	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
56	ป่าควนกาหลง (E)	สตูล	3,731	1,224	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
57	ป่าพยอมงาม (E)	สตูล	5,219	106	สภาพป่า / ภูเขา ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ยังไม่ประกาศเขต	
58	ป่าตระ ป่าห้วยหลอด และป่าเขาชุมทรัพย์ (E)	สตูล	11,669	2,694	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
59	ป่าควนบาราย ป่าควนโรงพัก และป่าควนสังหุด (E)	สตูล	2,819	1,156	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
60	ป่าห้วยกะหมิง (E)	สตูล	6,400	5,445	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
61	ป่าควนทัง และป่าเขาขาว (E)	สตูล	1,825	462	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ ทำเลเลี้ยงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ยังไม่ประกาศเขต	
62	ป่าเขาหมาไม่หยก (E)	สตูล	955	955	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
63	ป่าควนโต๊ะอม ป่าควนขีหมา และป่าควนท่าหิน (E)	สตูล	6,669	1,549	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า ทำเลเลียงสัตว์ / ที่สาธารณะ	ยังไม่ประกาศเขต	
64	ป่าควนเสาธง ป่าควนนายสุก และป่าควนนายหวัด (E)	พัทลุง	12,900	9	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
65	ป่าควนหินแท่น ป่าควนไม้ไผ่ ป่าเขาวงทับไคร และป่าเลหมียง (E)	พัทลุง	26,350	846	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
66	ป่าควนหินกอง ป่าควนโพธิ์เต ป่าควนขีหมื่น และป่าควนน้ำทรัพย์ (E)	พัทลุง	24,225	1,744	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
67	ป่าเหนือคลอง (E)	พัทลุง	14,375	25	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
68	ป่าเขาจันทร์ (E)	พัทลุง	6,750	96	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
69	ป่าเทือกเขากาลอ (E)	ยะลา	5,186	110	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
70	ป่าต้นหยงกาลอ (E)	ยะลา	3,971	3,032	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
71	ป่ากาโสด (E)	ยะลา	2,300	2,300	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
72	ป่ากาบัง (E)	ยะลา	26,063	22,300	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
73	ป่าไม้แก่น (E)	ปัตตานี	3,176	1,647	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
74	ป่าเลนหนองจิก (E)	ปัตตานี	450	450	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
75	ป่าสายโส (E)	ปัตตานี	4,938	2,347	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
76	ป่าเขายี่โถ๊ะ (A)	ปัตตานี	1,475	30	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
77	ป่าเขายี่โถ๊ะ (E)	ปัตตานี	213	213	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
78	ป่าเลนชะหริ่ง (A)	ปัตตานี	63	63	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
79	ป่าเลนชะหริ่ง แปลง 2 (E)	ปัตตานี	131	131	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
80	ป่าเบญจกุ่ม (E)	ปัตตานี	213	213	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
81	ป่าเหือกเขาเผาะขามิ (A)	ปัตตานี	2,350	190	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
82	ป่าบาโจจะลาฮี (E)	ปัตตานี	1,525	154	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
83	ป่าคลองหินกอง และป่าคลองม่วงกลาง (E)	ระนอง	7,956	1,626	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
84	ป่าน้ำขาว (E)	ระนอง	4,400	972	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
85	ป่าลำเลียง (E)	ระนอง	9,675	2,711	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
86	ป่าน้ำจืด ป่ามะนุ และป่าปากจั่น (E)	ระนอง	15,739	6,432	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
87	ป่าคลองลำเลียง-ละอุ่น (E)	ระนอง	1,494	144	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
88	ป่าละอุ่น และป่าราชกรูด (E)	ระนอง	39,850	18,984	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
89	ป่าเลนคลองม่วงกลาง และป่าแหลมหน้าทุ่ง (E)	ระนอง	6,231	4,152	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
90	ป่าคลองหัวเขี้ยว และป่าคลองเกาะสุข (E)	ระนอง	5,406	2,415	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
91	ป่ากะเปอร์ (E)	ระนอง	6,274	2,834	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
92	ป่าเกาะช้าง (E)	ระนอง	5,781	1,162	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
93	ป่าเกาะพยาม (E)	ระนอง	5,382	466	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
94	ป่านาพญา (A และ E)	ชุมพร	8,625	178	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว (A) ยังไม่ประกาศเขต (E)	
95	ป่าเขาดังอา และป่าคลองโชน (E)	ชุมพร	24,525	9,810	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
96	ป่าละแม (E)	ชุมพร	33,288	3,074	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
97	ป่าเลียบฉนวน และป่าท่าสาร (E)	ชุมพร	27,550	5,161	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
98	ป่าพรุใหญ่ (E)	ชุมพร	2,925	2,925	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
99	ป่าพะโต๊ะ ป่าปึงหวาน และป่าปากทรง (E)	ชุมพร	34,288	17,883	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
100	ป่าบุเกะตามง (E)	นราธิวาส	2,731	492	สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
101	ป่าเทือกเขาบาลา (E)	นราธิวาส	9,456	5,333	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
102	ป่าบองอ (E)	นราธิวาส	100	100	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
103	ป่าลุ่มน้ำบางนรา แปลงที่ 1 (E)	นราธิวาส	31,331	31,058	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
104	ป่าโคกจะโก (A)	นราธิวาส	725	725	หนังสือสำคัญตามกฎหมายที่ดิน	ประกาศเขตแล้ว	
105	ป่าโคกจะโก (E)	นราธิวาส	5,165	5,165	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
106	ป่าโคกไม้เรือ (E)	นราธิวาส	12,232	7,932	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ยังไม่ประกาศเขต	
107	ป่าเขาสำนัก (E)	นราธิวาส	500	500	สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
108	ป่าปริงยอฝั่งซ้ายแม่น้ำสายบุรี แปลงที่ 1 (A)	นราธิวาส	12,500	12,500	มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
109	ป่าเทือกเขารือเสาะ ป่าชิงอ และป่าบาเจาะ (E)	นราธิวาส	700	162	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
110	ป่าบุเกะตาเว แปลงที่ 1 (E)	นราธิวาส	1,125	899	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
111	ป่าดูโม่ตาเซาะ (A)	นราธิวาส	225	145	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
112	ป่าเขาโพธิ์ ป่าเขาควนแดน และป่าเขารังเกียจ (E)	สงขลา	20,274	6,731	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
113	ป่าควนพน (E)	สงขลา	13,429	2,201	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
114	ป่าควนหินเกา (E)	สงขลา	9,052	2,122	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
115	ป่าควนนายเสน ป่าควนหมื่นจุน ป่าควนแม่เขานา ป่าควนลูกหมี่ และป่าควนป่าหยัง (E)	สงขลา	9,495	4,452	สภาพป่า / ภูเขา	ประกาศเขตแล้ว	
116	ป่าแม่พรุ ป่าเทือกเขาไฟไหม้ และป่าคลองกัว (E)	สงขลา	19,753	1,614	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
117	ป่าเขาวังพา (E)	สงขลา	31,537	22,661	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
118	ป่าควนเลียบ (E)	สงขลา	3,929	1,169	สวนป่า / โครงการปลูกป่า	ยังไม่ประกาศเขต	
119	ป่าเขาขาว (E)	นครศรีธรรมราช	6,750	2,776	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
120	ป่าปลาสรา (E)	นครศรีธรรมราช	10,875	888	สภาพป่า / ภูเขา	ยังไม่ประกาศเขต	
121	ป่าปากช่องนกขี้ (A และ E)	นครศรีธรรมราช	7,300	1,425	สภาพป่า / ภูเขา มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว (A) ยังไม่ประกาศเขต (E)	

ลำดับ ที่	ชื่อพื้นที่ (การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์)	จังหวัด	เนื้อที่สำรวจ (ไร่)	รวมเนื้อที่สงวน (ไร่)	เหตุผลที่ดิน	ขั้นตอนการ ประกาศเขต	หมายเหตุ
122	ป่าคลองग्रงหัยัน (A และป่าคลอง)	นครศรีธรรมราช	61,759	19,307	สภาพป่า / ภูเขา สวนป่า / โครงการปลูกป่า มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	ประกาศเขตแล้ว	
รวม			4,514,565	1,212,472			

FILE : BACK-1.XLS (16 มกราคม 2540)



ระเบียบวาระที่ 5 (เรื่องอื่น ๆ)

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 12.40 น.



(นายสุทธิพร จีระพันธุ์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม



(นายณฐ มั่นสงเงิน)

หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

รักษาการแทนเลขานุการกรม

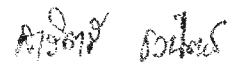
ผู้ตรวจรายงาน



(นายศรีโรจน์ จีรวัดน์จรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

ผู้จดรายงาน



(นางสาววิตรี ชวนิชย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5

ผู้จดรายงาน